Groenbeleidsplan

2017

gemeente dronten

BTL Advies

COLOFON

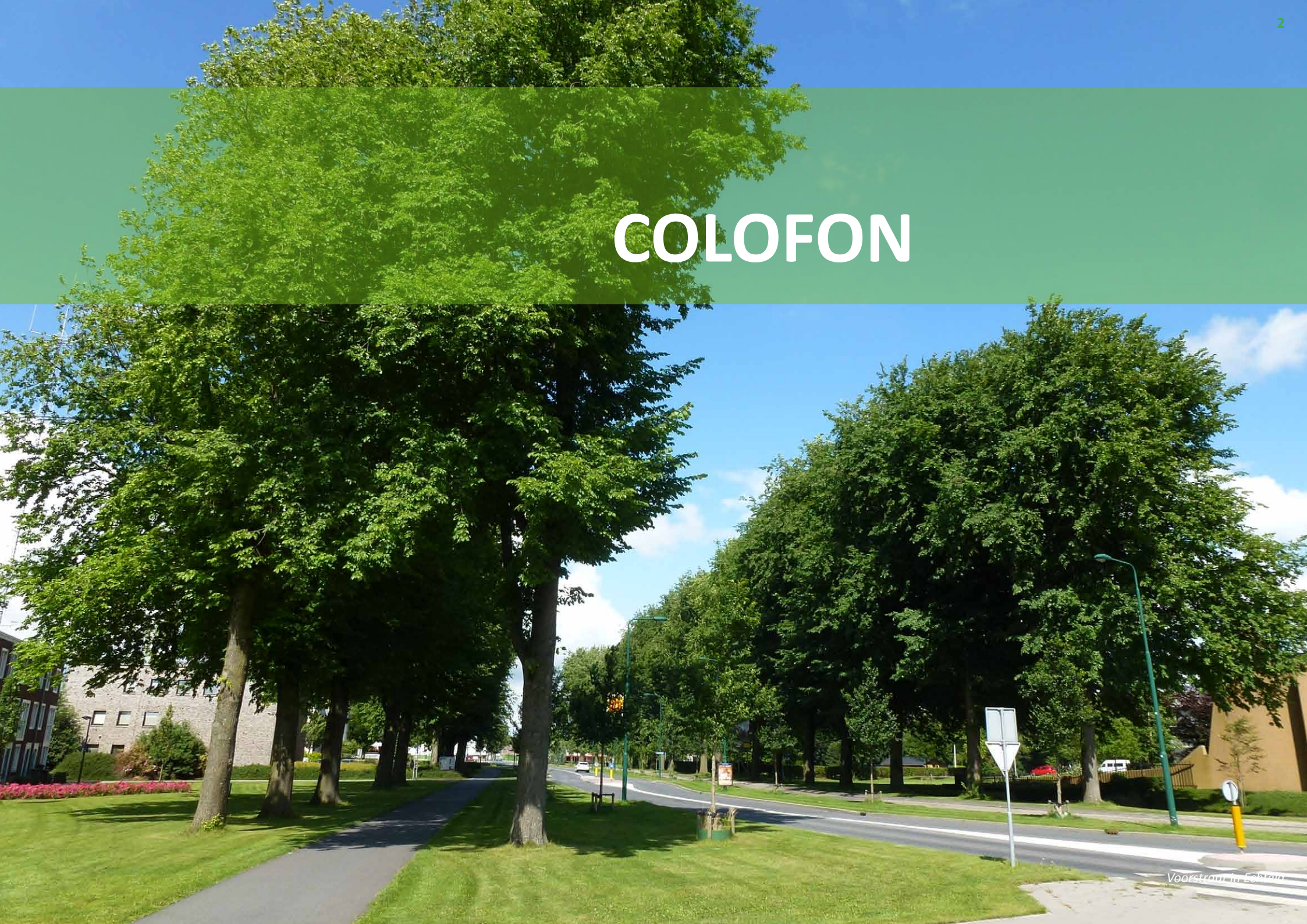

Versie:	Definitief
Datum:	maart 2017
Project:	Groenbeleidsplan Dronten 2017
Projectnummer	256055

Opgesteld door:	BTL Advies, vestiging Apeldoorn	voor:	Gemeente Dronten
p:	Postbus 177 7300 AD Apeldoorn	p:	Postbus 100 8250 AC Dronten
t:	055 312 4070	t:	14 0321
e:	advies@btl.nl	e:	gemeente@dronten.nl
w:	www.btladvies.nl	w:	www.dronten.nl

MISSIE

"We staan voor een samenhangende, ruim opgezette, beleefbare, groene leefomgeving, die gebaseerd is op toekomstgerichte instandhouding voor onze inwoners en andere gebruikers."

Voor u ligt het groenbeleidsplan 2017 van de gemeente Dronten. Het betreft een integraal beleidsplan waarin het huidige groenbeleidsplan, beleidsplan dorpsbossen en bomenbeleidsplan zijn samengebracht tot één beleidsdocument. In dit beleidsplan geven we onze ambities ten aanzien van inrichting en beheer van het openbaar groen weer. Dit openbaar groen is van en voor iedereen die in onze gemeente woont, werkt of de gemeente bezoekt. Hierbij stellen wij het collectieve belang van het groen in algemene zin boven het individuele belang van bijvoorbeeld een boom die de zon wegneemt in de kamer.

Groen is belangrijk voor alle gebruikers van de openbare ruimte. Het wordt bijvoorbeeld gebruikt voor waterberging, recreatie, ontspanning, natuurontwikkeling en aankleding van de woonomgeving. Groen is gezond. Het zorgt voor schone lucht, nodigt uit tot beweging en is goed voor sneller lichamelijk en psychologisch herstel. Het brengt mensen samen en geeft hen de mogelijkheid om de natuur te beleven. Daarnaast is groen in de gemeente Dronten belangrijk voor de identiteit van de stad Dronten en de dorpen Swifterbant en Biddinghuizen. Daarmee zorgt groen voor een fijne woonomgeving voor inwoners, een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en een mooie toeristische bestemming voor toeristen.

Daarom is het belangrijk dat we zuinig zijn op ons groen. Met dit integrale groenbeleidsplan leggen we onze groene waarden vast, met als doel deze op een toekomstgerichte wijze in stand te houden en te versterken. Hoe we dat doen leest u in dit document.

Mr. Nico Verlaan
Wethouder

INHOUD

abstractie niveaus

STRATEGISCH

TACTISCH

OPERATIONEEL

Klik hier voor de uitleg van de begrippen missie, visie, strategisch, tactisch en operationeel

Missie 5

1. Inleiding 8
1.1 Een actueel en compleet groenbeleidsplan 9
1.2 Kaders 9

2. Visie 10
2.1 Voortbouwen op de groene identiteit van de kernen 11
2.2 Divers en structurerend openbaar groen 12
2.3 Een toegankelijke openbare ruimte voor iedereen 12
2.4 De gebruiker betrekken bij het groen 13

beleidsmatige uitwerking

ruimtelijke uitwerking

3. Versterken en behouden van structureel groen 14
3.1 Criteria 15
3.2 Groenstructuur Dronten 16
3.3 Groenstructuur Swifterbant 18
3.4 Groenstructuur Biddinghuizen 20

4. Groenbeleid 22

4.1 Groen kader 24
4.1.1 Groen kader bestaand gebied 24
4.1.2 Groen kader uitbreidingen 25
4.1.3 Groen kader inbreidingen en herinrichtingen 26

4.2 Natuur en milieu 27
4.2.1 Natuur 27
4.2.2 Biodiversiteit 28
4.2.3 Onkruidbeheersing 29
4.2.4 Duurzaamheid 30

4.3 Burgerparticipatie 31
4.3.1 Communicatie & burgertevredenheid 31
4.3.2 Betrokkenheid inwoners bij inrichting en beheer 32

4.4 Beheer en onderhoud 33
4.4.1 Beeldkwaliteit beheer openbare ruimte 33
4.4.2 Bomenbeleid 34
4.4.3 Bosbeleid 35

Bijlagen 38

5. Vervolgstappen 36

Groenbeheerplan | Bomenbeheerplan | Beheerplan Dorpsbossen

valt buiten de scope van dit plan

H1

INLEIDING

1. Inleiding

1.1 Een actueel en compleet groenbeleidsplan

Voorliggend groenbeleidsplan betreft een actualisatie van het complete groenbeleid. Dit integrale groenbeleidsplan vervangt het huidige groenbeleidsplan, het huidige beleidsplan dorpsbossen en het huidige bomenbeleidsplan. Het integrale groenbeleidsplan streeft drie doelen na:

- Actualisatie: Het areaal en de kwaliteit van het openbaar groen zijn de afgelopen gewijzigd en andere inzichten zijn ontstaan over de beleving en waarde van het groen. Verder moet de gemeente adequaat in kunnen spelen op ruimtelijke ontwikkelingen en maatschappelijke ontwikkelingen zoals wijkgericht werken.
- Compleet: Het bosbeleidsplan en bomenbeleidsplan worden geïntegreerd in het integraal groenbeleidsplan. Hierdoor ontstaat een compleet overzicht van alle groene beleidsaspecten.
- Omgevingswet: De komst van de Omgevingswet biedt meer ruimte voor participatie. Dit vraagt om een andere manier van werken en om een andere cultuur, houding en gedrag. Als gemeentelijke overheid werk je samen met inwoners aan een prettige, gezonde en veilige leefomgeving, waarbij openbaar groen een zeer belangrijk aspect is (participatiemaatschappij).

De gemeente Dronten erkent de waarde en het belang van het groen voor een prettige woon- en leefomgeving en wil dit daarom borgen. Hiervoor is het nodig om deze waarden en structuren vast te leggen in een beleidsplan. Dit wordt gedaan door:

- De bestaande groenstructuren op een kaart vast te leggen en aan te geven welke mogelijkheden en onmogelijkheden voor ontwikkelingen hier zijn.
- Richtlijnen en kaders te benoemen waaraan altijd getoetst kan worden bij projecten en/of ontwikkelingen. Hierbij wordt het principe vanuit de Omgevingswet toegepast. Richtlijnen en kaders moeten en willen waar dat nodig is voor goede planvorming en in een bredere perspectief niet star hanteren.
- Richting te geven op een aantal belangrijke groene beleidsthema's en de ambities weer te geven op schaalbalken.

1.2 Kaders

- Het groenbeleidsplan gaat over het openbaar groen in en rondom de kernen Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant dat in eigendom en beheer is van de gemeente;
- Vanwege continu veranderende inzichten en nieuwe ontwikkelingen in het openbaar groen is bewust geen termijn aan het groenbeleidsplan gekoppeld;
- Omdat de visie kaderstellend beleid bevat wordt het vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Dronten Omdat het een beleidsstuk betreft zijn de uitspraken in dit stuk niet bindend, zoals bijvoorbeeld het bestemmingsplan, maar richtinggevend.

De volgende structuur- en beleidsplannen zijn een belangrijke basis voor dit document:

Structuurvisie Dronten 2030 (2012)

In de Structuurvisie wordt met betrekking tot openbaar groen met name de groene omlijsting rond de drie kernen benoemd. Waar nodig gaat de gemeente deze groene omlijsting completeren of herstellen. Nieuwe ontwikkelingen kunnen daaraan een bijdrage leveren en bij nieuwe uitbreidingslocaties is de aanleg van een groene omlijsting uitgangspunt voor de ontwikkeling. Binnen de groene omranding behoudt iedere kern zijn eigen identiteit. Openbaar groen kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren.

Groenbeleidsplan 2006-2015

In het groenbeleidsplan 2006-2015 zijn de huidige- en eventueel te versterken groenstructuren in de kernen van de gemeente Dronten vastgelegd. Het groenbeleidsplan 2006-2015 is als basis gebruikt voor het groenbeheerplan welke in 2010 is opgesteld.

Beleidsplan Dorpsbossen 2006

In dit plan staan de dorpsbossen van de drie kernen beschreven en worden beleidskeuzes gemaakt met betrekking tot de dorpsbossen en het gebruik daarvan. Dit beleidsplan pleit voor het duurzaam in stand houden van de hoeveelheid oppervlakte bos, compensatie bij areaalverlies en het ontwikkelen robuuste buitenranden om nieuwbouwwijken.

Bomenbeleidsplan 2011 - 2020

Het bomenbestand in de gemeente is nog jong, net als de gemeente zelf. Het behoud en de ontwikkeling van zo'n jong bomenbestand vergt een duurzaam bomenbeleid. Dit beleid is uitgewerkt in het bomenbeleidsplan. Hierin zijn toekomstgerichte beleidskeuzes uitgewerkt op het gebied van beheer en aanplant van groen en communicatie met bewoners. Daarnaast zijn er richtlijnen opgenomen hoe bij werkzaamheden omgegaan moet worden met bomen.

Mee(r) doen in wijk en buurt: Beleid wijk- en buurtbeheer 2016-2020

De rol van de overheid zal veranderen. Samenwerking is meer dan ooit vereist. In het beleid wijk- en buurtbeheer geeft de gemeente Dronten aan hoe zij wil samenwerken met externe partijen en inwoners. Deze samenwerking maakt ook deel uit van de basis voor dit groenbeleidsplan.

H2

VISIE

2. Visie

“We erkennen de waarde van de huidige groenstructuren die we duurzaam in stand houden en van waaruit we sturen op identiteit en beleving van groen met betrokkenheid van de gebruikers”

Het openbaar groen in de gemeente Dronten is van en voor haar gebruikers: de inwoners, bedrijven en bezoekers. De beleving en betrokkenheid van deze gebruikers bepalen in grote mate het succes van het openbaar groen en zijn daarom sturend bij de inrichting, het beheer en het onderhoud ervan.

De inrichting, het beheer en het onderhoud van het openbaar groen in de gemeente Dronten heeft een stevige technische basis. Het is schoon, heel en veilig en voldoet aan de actuele wet- en regelgeving. Groen brengt de verkeers- en sociale veiligheid in openbare ruimte niet in gevaar door bijvoorbeeld wortelopdruk, overkokende beplanting of takbreuk. Omdat groen de tijd nodig heeft om te groeien, wordt bij aanplant altijd gekeken naar duurzame oplossingen voor de lange termijn. Groen dient zowel ondergronds als bovengronds de ruimte te krijgen en bij aanleg wordt rekening gehouden met het efficiënt en goed uitvoeren van beheer in de toekomst.

Om deze beleving en betrokkenheid te optimaliseren zet de gemeente in op vier pijlers:

1. Behouden en versterkten van de groene identiteit van de kernen;
2. Divers en structurerend openbaar groen;
3. Een toegankelijke openbare ruimte voor iedereen;
4. De gebruiker betrekken bij het groen.

Meer weten waarom groen zo belangrijk is? zie bijlage I.

2.1 Behouden en versterken van de groene identiteit van de kernen

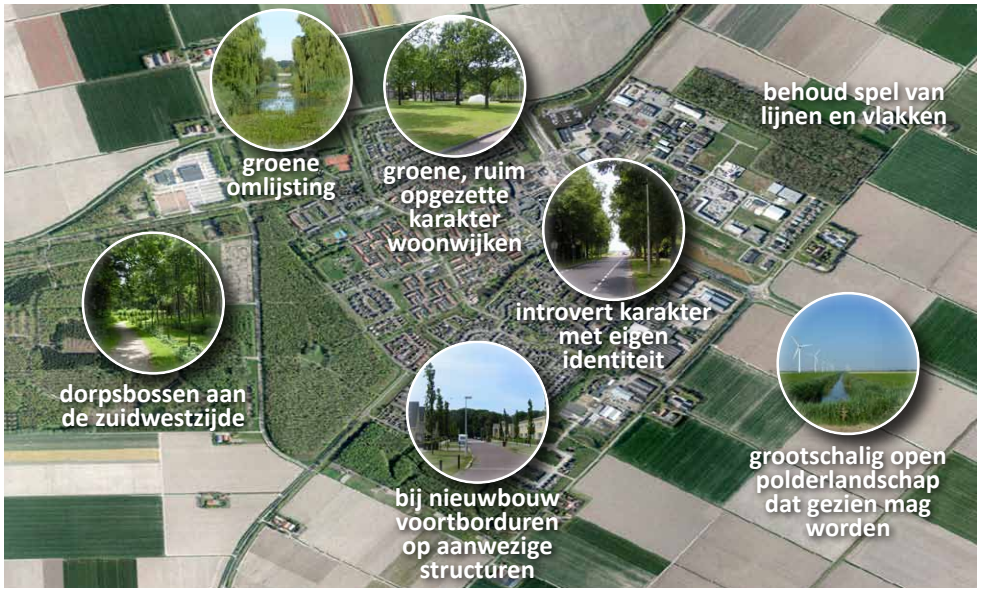

In de oorspronkelijke structuurplannen van een halve eeuw geleden voor de kernen Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen was het ruime opgezette groene karakter een belangrijk uitgangspunt. Dit karakter en de groene omlijsting van de woonwijken door grote groengebieden zoals (dorps)bossen, sportvelden en recreatiegebieden vormen ook nu nog de schakel tussen de woongebieden en het buitengebied. De bossen zijn hoofdzakelijk aan de zuidwestzijde van de kernen gelegen om de inwoners van de kernen beschutting te bieden tegen de wind. Door de groene randen hebben Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen een introvert karakter dat sterk contrasteert met de grootschalige openheid van de landbouwgebieden waarin ze zijn gelegen. De gemeente wil deze groene omlijsting en het contrast behouden. Bij nieuwe ontwikkelingen mag het open polderlandschap daarentegen gezien en beleefd worden. Hierin zijn de aanleg van een groene omlijsting en de relatie met het buitengebied belangrijke uitgangspunten.

Binnen de groene omranding draagt groen bij aan de eigen identiteit van iedere kern: Dronten als veelzijdige hoofdkern, Swifterbant als rustiek dorp en Biddinghuizen als de recreatieve uitvalsbasis. De verschillende identiteiten van de kernen vormen de kapstok waaraan (nieuwe) ontwikkelingen die passen bij de structuur van de plek worden opgehangen. Uitbreidingswijken spelen hierop in door voort te borduren op de aanwezige en aangrenzende groenstructuren en beplantingssoorten en -vormen.

lees verder →

2.2 Divers en structurerend openbaar groen

In de kernen is weliswaar veel groen aanwezig, maar in de loop van de jaren is het aantal soorten beplanting afgenomen tot een beperkt aantal, waardoor het groen op veel plaatsen op elkaar lijkt.

Om de samenhang in de kernen te behouden is het belangrijk om bij de inrichting van de grote groenstructuren, die het groene raamwerk vormen, te kiezen voor een eenduidige inrichting met gelijksoortig beeld. Maar op kleinere schaal, bijvoorbeeld in de woonstraten, is er ruimte voor meer variatie. De inrichting van dit groen moet hier beter aansluiten op hun wensen en benodigde gebruiksfuncties. De beleving van de gebruikers is daarbij een randvoorwaarde.

Vanuit de beleving van de gebruikers is het belangrijk om de diversiteit te vergroten. Zij kijken immers niet alleen naar de hoeveelheid groen, maar ook naar seizoenbeleving, kleur, structuur, bloeiwijze en vorm. Het vergroten van de diversiteit is niet alleen goed voor de beleving maar ook voor de biodiversiteit van flora en fauna in en om de woonwijken.

2.3 Een toegankelijke openbare ruimte voor iedereen

De openbare ruimte is van en voor iedereen. Iedereen die in de gemeente Dronten werkt of woont of die Dronten bezoekt moet daarom de mogelijkheid hebben om de openbare ruimte te gebruiken en op een veilige, comfortabele en snelle manier op zijn of haar bestemming te komen.

We leven tegenwoordig in een participatiemaatschappij. Groen heeft een duidelijke sociaal-maatschappelijke functie. De gemeente Dronten is er samen met de inwoners voor verantwoordelijk dat de inrichting en het beheer van de openbare ruimte dit ondersteunt. Een afwisselende, samenhangende en duidelijke groenstructuur ondersteunt het uitgebreide netwerk aan fiets- en wandelpaden en vergroot de oriëntatie en belevingswaarde. Het openbaar groen wordt zo ingericht dat het bijdraagt aan een sociaal en verkeersveilige openbare ruimte, die zoveel mogelijk aansluit bij de behoeften van de gebruikers.

De toegankelijkheid van de openbare ruimte voor kinderen en ouderen verdient extra aandacht. Kinderen moeten veilig kunnen spelen en de beschikking hebben over een diverse, natuurlijke en avontuurlijke speelruimte in het groen dichtbij huis. Dit wordt ook ondersteund in het speelruimteplan. Ouderen blijven steeds langer zelfstandig wonen. Daarom dient, naast de woningvoorraad, ook de openbare ruimte levensloopbestendig te worden ingericht.

lees verder

2.4 De gebruiker betrekken bij het groen

De komst van de Omgevingswet biedt meer ruimte voor participatie. Participatie gaat om de waarden en ervaringen van inwoners. Écht luisteren naar hun verhalen en betrouwbaar en consistent handelen. Dat leidt tot meer vertrouwen tussen inwoners en overheden. Participatie vraagt in essentie om twee dingen: zacht op de relatie, hard op het proces. Op die manier kan de gemeentelijke overheid vertrouwen opbouwen en behouden voor blijvend draagvlak. De gemeente Dronten heeft een groeiende intensieve relatie met haar klanten: de inwoners en bedrijven. Daarom wil de gemeente hen betrekken bij de inrichting en het beheer van het openbaar groen wanneer de situatie zich hiervoor leent. Dit begint met een heldere en positieve communicatie. De gemeente geeft uitleg over haar beleid en de uit te voeren werkzaamheden door middel van persberichten, de website en direct contact met betrokken personen in de wijken. Bij belangrijke beslissingen ten aanzien van inrichting en beheer van groen krijgen inwoners, als het vraagstuk zich hiervoor leent, de gelegenheid om hun mening te geven. Dit gebeurt door middel van (online) enquêtes, workshops of bewonersavonden.

De uitwerking van de beleidskaders in concrete beheervoorstellen wordt vastgelegd in de beheerplannen. Het gaat hierbij om een groenbeheerplan, een bomenbeheerplan en een beheerplan dorpsbossen. Bij het actualiseren van deze beheerplannen worden de bewoners van Dronten actief betrokken. Dit vindt plaats door het uitnodigen van de bewoners om deel te nemen aan klankbordbijeenkomsten. Met het organiseren van deze bijeenkomsten in alle drie de kernen afzonderlijk, wordt ingezoomd op het openbaar groen in de nabij woonomgeving en kan aan specifieke wensen op een goede wijze invulling worden gegeven.

Juist bij het beheer en onderhoud van het openbaar groen liggen kansen voor inwoners en bedrijven om te participeren, maar dan wel in collectief verband. Bijvoorbeeld via een buurtvereniging. Dit collectieve verband zorgt voor draagvlak, een betere organisatie en communicatie.

H3 VERSTERKEN EN BEHOUDEN VAN STRUCTUREEL GROEN

3. Groenstructuur

3.1 Criteria

Voor de groenstructuur van de gemeente Dronten wordt onderscheid gemaakt in de hoofdgroenstructuur, de wijkgroenstructuur en het buurtgroen. Er zijn drie criteria aangewezen om te bepalen of het openbaar groen tot de hoofdstructuur, wijkstructuur of het buurtgroen behoort: de stedenbouwkundige opzet, de functie van het groen en de mate van openbaarheid (betekenis voor de bewoners en bezoekers). In de onderstaande tabel staan deze criteria per categorie nader uitgewerkt.

Criteria	Hoofdstructuur	Wijkstructuur	Buurtgroen
1. Stedenbouwkundige opzet	Is cruciaal voor de stedenbouwkundige opzet	Ondersteunt de stedenbouwkundige opzet	Staat los van de stedenbouwkundige opzet
2. Functie van het groen	• Begeleidt hoofdontsluitingswegen, watergangen en spoor • Heeft een recreatieve functie voor de gehele dorpskern • Vormt de omkadering van de dorpskern • Heeft een gebruiksfunctie voor bewegen en ontmoeten • Ondersteunt de ruime en groene opzet	• Begeleidt de wijkontsluitingswegen • Heeft een gebruiksfunctie voor bewegen en ontmoeten in de wijk • Ondersteunt de identiteit van de betreffende wijk	• Begeleidt woonstraten • Groen is vooral kijkgroen en aankleding
3. Mate van openbaarheid/gebruik	Is van betekenis voor alle bewoners en bezoekers.	Is van betekenis voor bewoners en bezoekers van aangrenzende wijken.	Is van betekenis voor de buurt en direct omwonenden.

Gevolgen	Hoofdstructuur	Wijkstructuur	Buurtgroen
Ambitie	Behouden, versterken en ontwikkelen	Behouden en versterken.	Behouden
Mogelijkheden burgerparticipatie	Gemeente bepaalt de invulling.	Gemeente bepaalt samen met collectief aan gebruikers de invulling.	Inspraak van-, en onderhoud door buurtbewoners mogelijk.

3.2 Groenstructuur Dronten

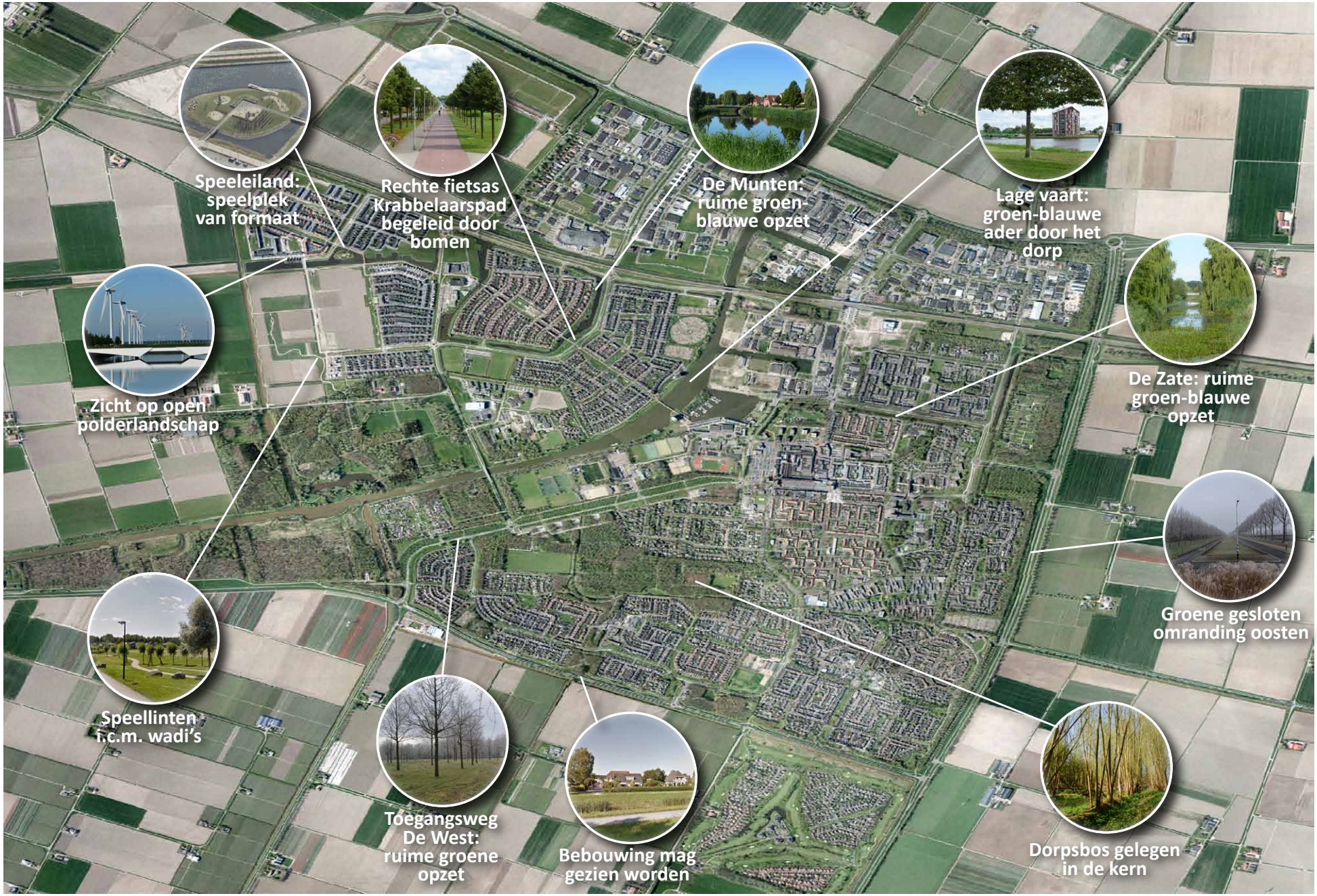

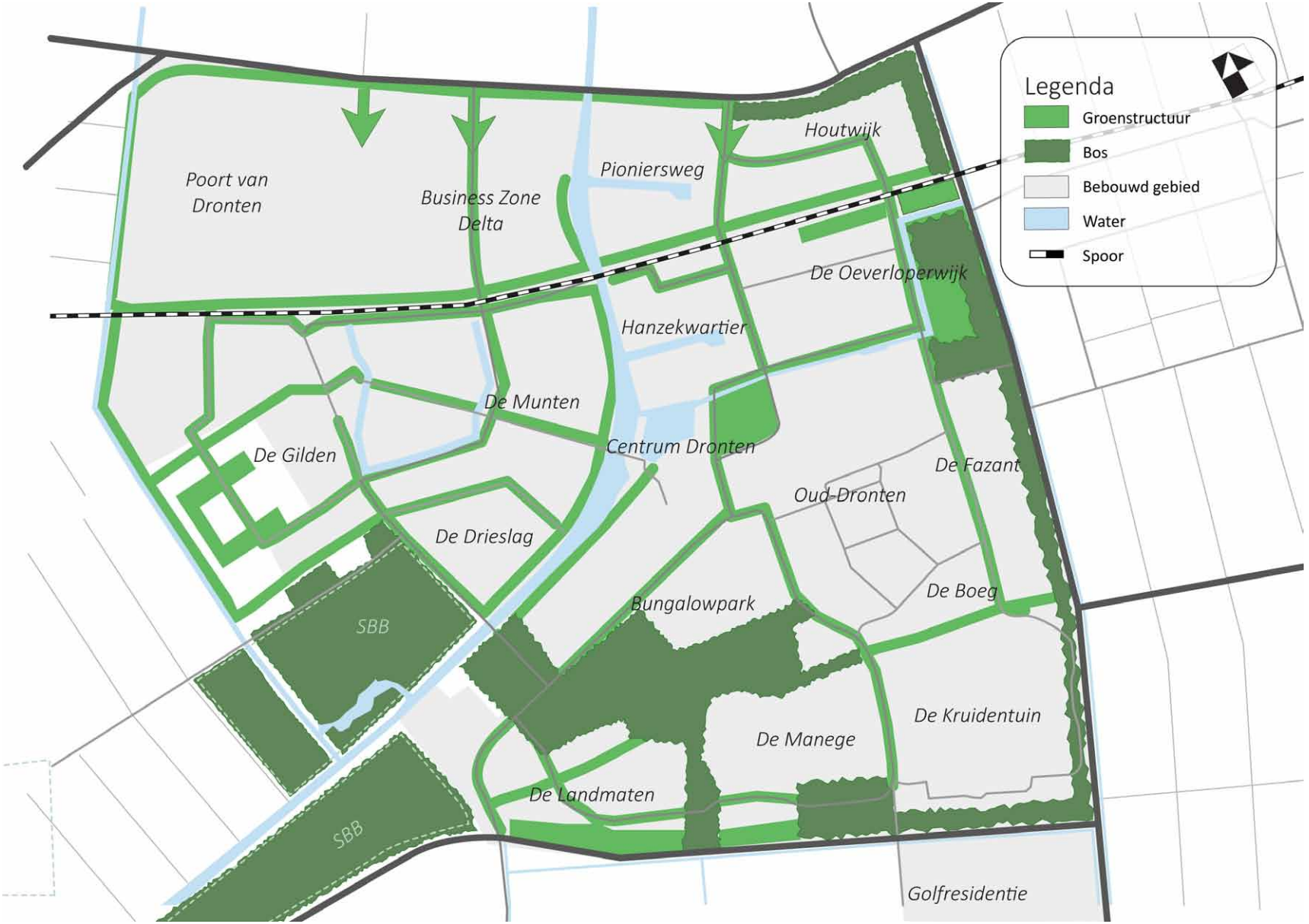

Zie bijlage IX voor detailkaart van de groenstructuur van Dronten

3.3 Groenstructuur Swifterbant

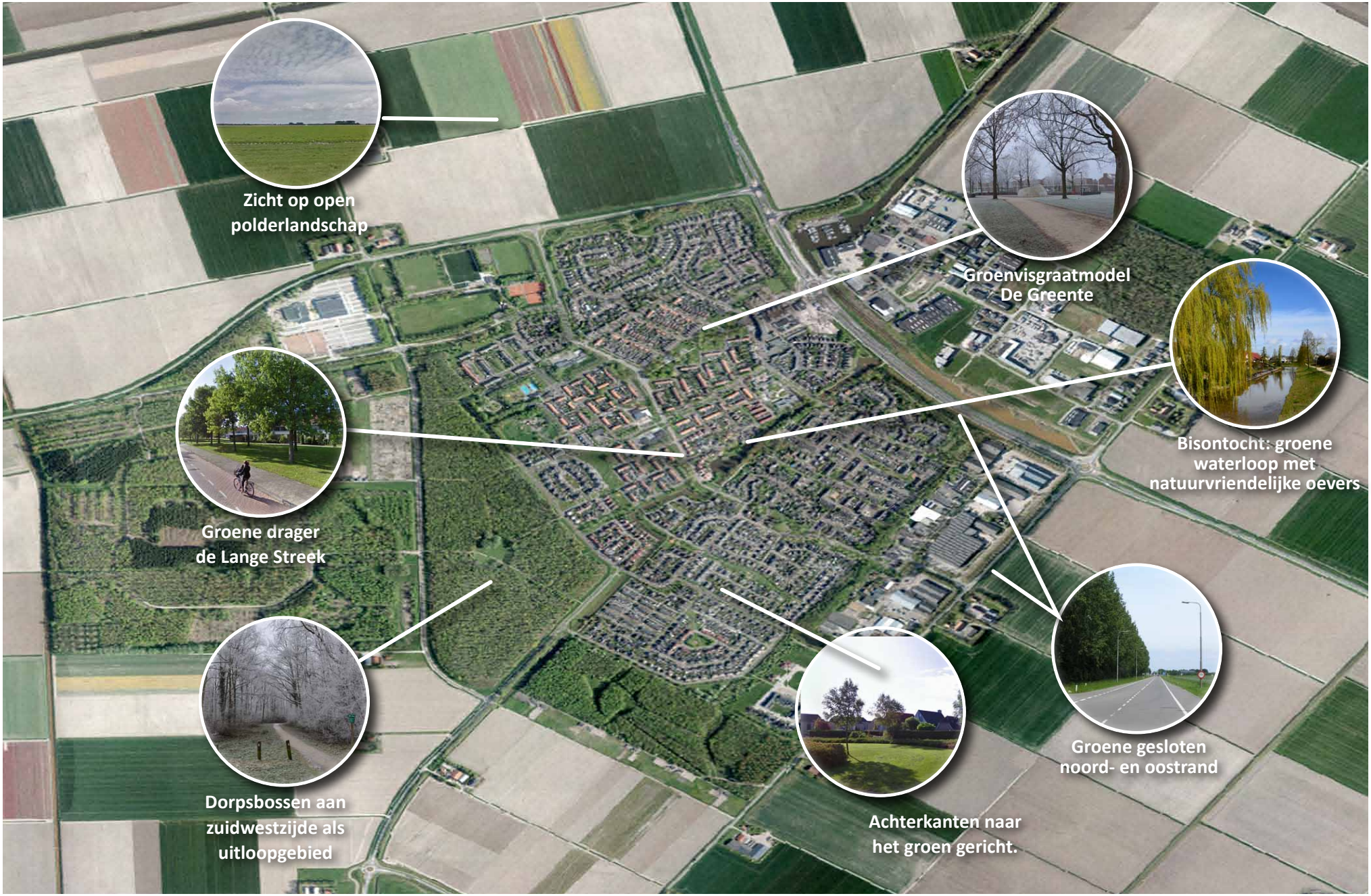

Zie bijlage IX voor detailkaart van de groenstructuur van Swifterbant

3.4 Groenstructuur Biddinghuizen

Zie bijlage IX voor detailkaart van de groenstructuur van Biddinghuizen

H4

GROENBELEID

4. Groenbeleid

Om uitvoering te geven aan de visie is het belangrijk dat vastgelegd wordt wat de gemeente Dronten wil bereiken in zake ruimtelijke ontwikkelingen, natuur, milieu, burgerparticipatie, beheer en onderhoud. In de hier opgenomen beleidsthema's is voor verschillende (actuele) onderwerpen aangegeven welke afwegingen de gemeente maakt voor instandhouding en verbetering van het groene karakter van Dronten.

Per thema zijn schaalbalken gemaakt ten aanzien van de te maken keuzes. De keuzes die in deze schaalbalken worden gemaakt geven de richting aan en worden onderbouwd in bijlage I. Daarna wordt beschreven wat de gemeente hiermee wil bereiken en wat hiervoor moet worden gedaan.

De beleidspagina's zijn als het volgt opgebouwd:

Beleidsthema

Algemene inleiding op het thema

Schaalbalk: *geeft de keuze-mogelijkheden weer binnen het thema. De grijze kleur betekent dat deze optie niet wenselijk is.*

Wat willen we bereiken?
Vertaling van de gemaakte keuze in concrete doelstellingen voor de gemeente Dronten

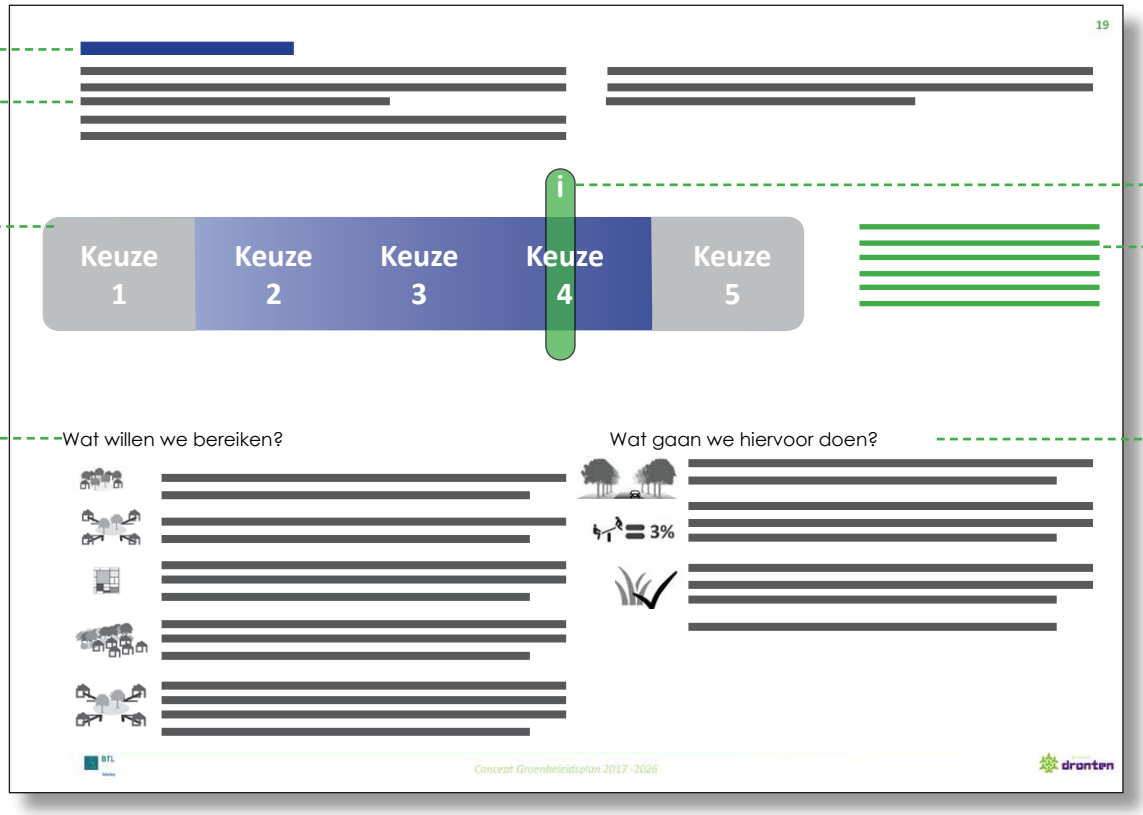

Gemaakte keuze

Toelichting op gemaakte keuze

Wat gaan we hiervoor doen?
Vertaling van de doelstellingen in concrete acties voor de komende jaren.

4.1 Groen kader

4.1.1 Kwaliteit en kwantiteit van het openbaar bestaande groenareaal

Groen is waardevol en heeft veel positieve effecten op onze leefomgeving, maar tegelijkertijd neemt de druk op het groen in de openbare ruimte toe. Allerlei andere relevante functies, zoals doorstroming van verkeer, kabels en leidingen, parkeren of woningbouw op inbreidingslocaties, vragen om ruimte. De gemeente moet daarom continu keuzes maken die niet altijd optimaal zijn voor de positie van het groen in de openbare ruimte.

Zowel de kwantiteit als de kwaliteit van het groenareaal nemen af.	De totale areaalomvang blijft hetzelfde maar de kwaliteit neemt af.	De totale areaalomvang en de kwaliteit hiervan blijven hetzelfde.	De totale areaalomvang blijft hetzelfde, maar de kwaliteit neemt toe.	Zowel de kwantiteit als de kwaliteit van het groenareaal nemen toe.

grijs= niet wenselijk

Keuze

De gemeente is zuinig op het bestaande groene areaal en wil de inrichting en het kwaliteitsniveau in stand houden. Een kwaliteitsverbetering is mogelijk, maar dan moet het initiatief bij de inwoners vandaan komen. Een groene leefomgeving resulteert in een prettige, gezonde woonomgeving, waarbij een bijdrage kan worden geleverd aan technische en maatschappelijke aspecten (waterberging, welzijn en beweging, financiële waarde). Lees meer....

Wat willen we bereiken?

Bewoners die trots zijn op hun eigen woonomgeving.

Een toegankelijke openbare ruimte voor iedereen

Een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is.

De heldere en karakteristieke opzet in de wijken van het eerste uur (1962- 1975, zie verder bijlage II) behouden, waarbij de groenstructuur in de vorm van ruime grasvelden en brede grasbermen met bomenrijen wordt gehandhaafd of versterkt.

De totale huidige oppervlakte openbaar groen behouden.

De dorpsbossen maken onderdeel uit van de groenstructuur en dragen bij aan de aankleding en inrichting van de dorpslandschappen en de invulling van natuurfuncties.

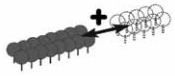

Bij aanplant van bomen aansluiten op bestaande structuur en -beeld. Een juiste balans tussen biodiversiteit en een eenduidig, rustig straatprofiel is hierbij van belang (zie ook paragraaf 4.2.2).

Hoogwaardig openbaar groen, waarbij de diversiteit wordt vergroot. Dat wil zeggen een grotere verscheidenheid aan soorten, beplantingsvormen en -structuren.

Wat gaan we hiervoor doen?

Het bestaande budget voor de inrichting en beheer van het openbaar groen blijft gehandhaafd en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Zorgen voor kwalitatief openbaar groen dat goed wordt aangelegd, beheerd en onderhouden. Hierbij wordt het huidige groenareaal op niveau wordt gehouden. De technische basis dient op orde te zijn.

Beheerbewust ontwerpen en ontwerpbewust beheren van de openbare ruimte.

Snoeiwerkzaamheden worden vakkundig en op tijd uitgevoerd om de beplanting volwaardig uit te laten groeien.

Als een boom wordt aangeplant, dan wordt bij de inrichting van de groeiplaats rekening, etc. mee gehouden dat een boom kan uitgroeien tot de soorteigen groeivorm.

Om de beleving te vergroten worden de entrees van de dorpen en rotondes verder verfraaid met kleurrijke en bloeiende beplanting.

4.1.2 *Kwaliteit en kwantiteit van groen in uitbreidingsgebieden*

Door ontwikkelingen in de openbare ruimte aan onderstaande kaders/ uitgangspunten te toetsen wordt gewerkt aan het behouden en uitbreiden van het groene imago van de gemeente in nieuwbouwwijken. Naast de regels die zijn opgenomen in het algemeen kader (zie paragraaf 4.1.1) gelden nog aanvullende regels voor groen in uitbreidingsplannen.

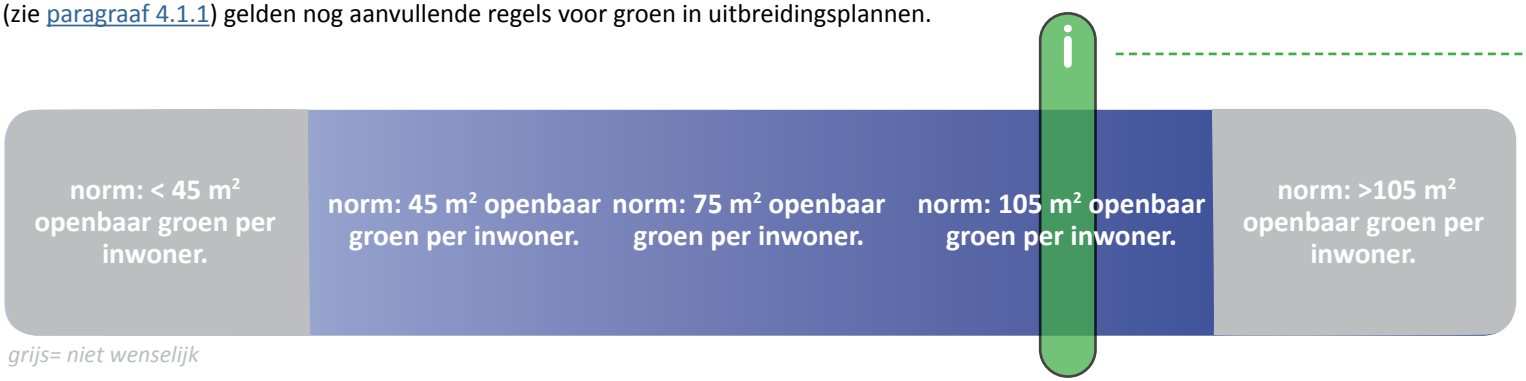

grijs= niet wenselijk

Keuze

De huidige verdeling van het openbaar groen in de gemeente Dronten is 45 m² aan gemeentelijk dorpsbos en 60 m² aan openbaar groen per inwoner (het wateroppervlak telt niet mee in deze berekening). Aan deze percentages wordt ook in uitbreidingsgebieden vastgehouden. Lees meer....

Wat willen we bereiken?

Behouden en zo mogelijk uitbreiden van het groene karakter in de nieuwbouwwijken.

Het spel van vlakken, lijnen en randen en "*allure door maatvoering*" wordt op een herkenbare wijze in de hoofdstructuur toegepast.

De nieuwe randen die ontstaan bij uitbreidingen dragen bij aan de herkenbaarheid van de nieuwe woonwijk of bedrijventerrein en vormen een verbinding tussen nieuwe en oude wijken.

Door voorgevels naar het openbaar groen te richten ontstaat de meerwaarde van vrij uitzicht op groen. Bovendien kunnen dergelijke groenzones een meer open karakter houden, waardoor de sociale veiligheid wordt vergroot.

In toekomstige plannen verdienen bomen van de eerste grootte een plek als begeleider van hoofd- en nevenstructuren, en in woonbuurten op markante plekken met voldoende groeiruimte. Daarnaast is er ook ruimte voor bomen van de 2e en 3e orde grootte.

Wat gaan we hiervoor doen?

Inrichting van het groen conform "*Handboek Inrichting en Beheer Openbare Ruimte* (IBOR)".

Nieuwe ontwikkelingsplannen worden getoetst aan de gestelde norm van 105 m² openbaar groen per inwoner.

Indien door omstandigheden delen van de dorpsbossen verdwijnen vindt compensatie plaats met de factor 1,5, bij voorkeur binnen het plangebied.

Voor nieuw aangeplant groen wordt onder- en bovengronds ruimte gereserveerd. De bodem wordt afgestemd op de beplanting en vice versa. Bij voorkeur worden bomen in beplanting of gras aangeplant en niet in de verharding.

Snippergroen zonder een duidelijke functie en beplantingsvakken kleiner dan 20m² (m.u.v. boomspiegels), moet vanuit het oogpunt van groeiomstandigheden en efficiënt beheer worden voorkomen.

Er wordt een duidelijk visueel onderscheid gemaakt tussen:

hoofdontsluitingswegen= streven naar een stevige bomenstructuur met bomen 1ste grootte.

wijkontsluitingswegen= reserveren voldoende ruimte comform handboek bomen, bij voorkeur 1ste grootte.

4.1.3 Kwaliteit en kwantiteit van groen bij inbreidingen en herinrichtingen

Naast uitbreidingsplannen zijn er ook inbreidings- en herinrichtingslocaties in de gemeente Dronten. Hiervoor gelden dezelfde regels als in het bestaand bebouwd gebied en in uitbreidingsplannen (zie paragraaf 4.1.1). Daarbij komen nog een aantal aanvullende randvoorwaarden in algemene zin en in specifieke zin per project. De tabel met inbreidings- en herinrichtingslocaties is in bijlage III opgenomen.

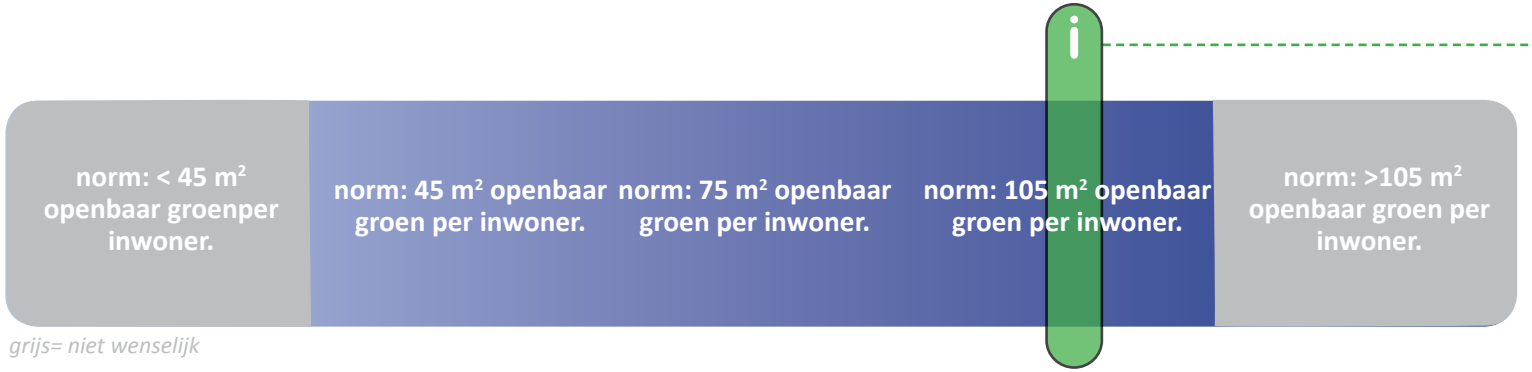

grijs= niet wenselijk

Keuze

Herinrichtingen mogen niet ten koste gaan van het groene, ruim opgezette imago van de dorpen. Daarom is de norm van 105 m² openbaar groen per inwoner ook hier van toepassing. Dit kan worden bereikt in of buiten het plangebied. Lees meer....

Wat willen we bereiken?

Inbreidingsplannen moeten naadloos aansluiten bij de omliggende omgeving. Daarom moet, waar mogelijk, volgroeide bomen en beplanting gehandhaafd worden. Tevens is aansluiting op bestaande langzaam verkeerroutes gewenst.

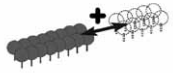

Het groen van de nieuwe inrichting sluit qua beeld (vorm, structuur, etc.) zoveel mogelijk aan bij de omgeving en de identiteit van de omgeving.

Wat gaan we hiervoor doen?

De beheerkosten voor de nieuwe inrichting mogen niet hoger komen te liggen, tenzij hiervoor extra budget is verkregen.

Eén grote aaneengesloten groenstrook heeft de voorkeur boven kleine of smalle stukjes groen. Ook heeft één grote boom die de ruimte heeft de voorkeur boven meerdere kleine bomen die dicht op elkaar staan.

Bomen hebben de tijd nodig om te groeien. Daarom is het van belang dat bomen zoveel mogelijk behouden blijven. Wanneer inpassing niet mogelijk blijkt, dan is verplaatsing binnen het plangebied het eerste alternatief.

Tijdens de werkzaamheden worden bomen beschermd doordat aannemers zich houden aan de eisen voor werken rondom bomen uit het *Handboek Bomen* van het Norminstituut bomen.

4.2 Natuur en milieu

4.2.1 Natuurwaarde en -beleving

Openbaar groen heeft waarde voor de natuur. Het is belangrijk dat het ecosysteem van flora en fauna in stand blijft. Openbaar groen heeft ook waarde voor de mens. De natuur levert de mens allerlei diensten zoals zuurstof, schone lucht en voedsel. Daarnaast draagt natuur bij aan de seizoensbeleving van mensen en de contacten met flora en fauna.

Vooral de grote groengebieden en de randen van de dorpen hebben natuurwaarde. Veel inwoners waarderen de aanwezige natuur en gebruiken deze voor recreatieve doeleinden zoals wandelen, sporten of spelen.

In de woonwijken is de natuurwaarde een stuk lager. Hier ligt het accent vooral op natuurbeleving: de vogels in de tuin, bloeiende heesters en vallende herfstbladeren.

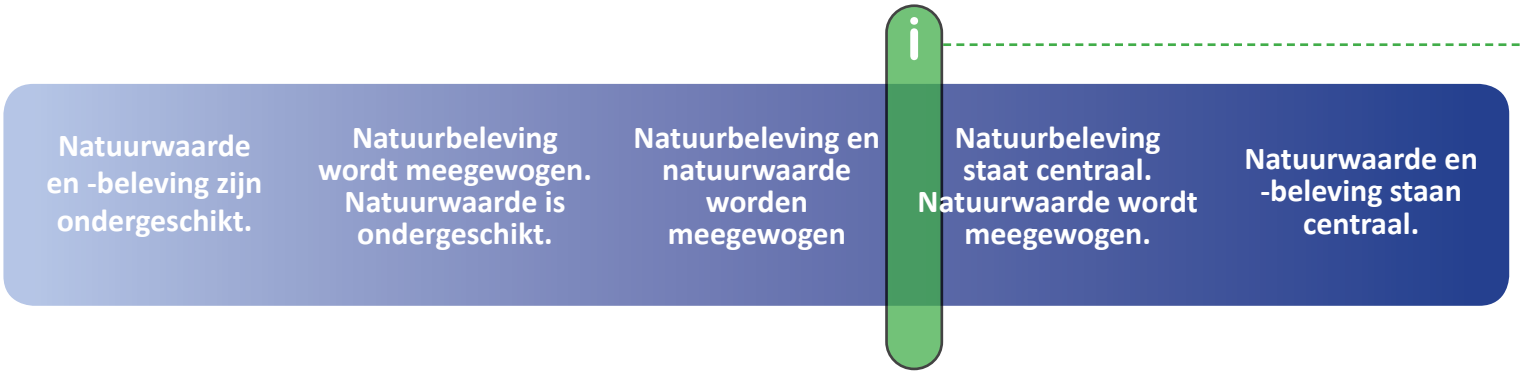

Keuze

Binnen de dorpskernen is de uitgangssituatie niet optimaal voor de ontwikkeling van natuur en is dit ook niet altijd gewenst. Vandaar dat ingestoken wordt op de natuurbeleving, waarbij de natuurwaarde wordt meegewogen. Lees meer....

Wat willen we bereiken?

Waar inrichting en functie dit toestaan ontwikkelen we ecologische- en natuurwaarden in het groen. Voor de ontwikkeling hiervan stellen wij randvoorwaarden op tijdens het planproces.

Naast de grotere eenheden bieden ook groenzones tussen de woonwijken mogelijkheden om delen meer natuurvriendelijk in te richten. In bijlage V zijn kaarten opgenomen waarop deze gebieden zijn aangewezen.

In de dorpsbossen is ruimte voor spontane ontwikkeling van natuur. Een gevarieerd bos, zowel in aanwezige boomsoorten als in leeftijdsopbouw van de bomen en struiken. Verder zijn er weiden en bloemrijke grasvelden in de dorpsbossen aanwezig.

Wat gaan we hiervoor doen?

Bij de keuze van natuurlijk te beheren gebieden moet voor de lange termijn continuïteit in het beheer gewaarborgd worden.

Bij het realiseren van nieuwe natuurwaarden wordt aangehaakt op andere ruimtelijke ontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan is de aanleg van wadi's waarbij natuurontwikkeling een belangrijk uitgangspunt is.

Naarmate het bos verder verwijderd ligt van woonwijken wordt het beheer geëxtensiveerd, waarbij het beheer minder is gericht op beeldkwaliteit en meer gericht op natuurbeleving en –kwaliteit (zie bijlage IV en paragraaf 4.4.3).

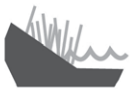

Bij de inrichting en het beheer van de waterlopen (natuurvriendelijke oevers) worden de natuurlijke potenties zoveel als mogelijk benut. Gebiedseigen flora en fauna wordt hierbij de kans gegeven om zich te ontwikkelen.

Het bepalen van doelsoorten. Dit zorgt ervoor dat richting wordt gegeven aan de te maken keuzes.

Vastleggen van gegevens over aanwezigheid van bijzondere en zeldzame flora en fauna.

4.2.2 *Biodiversiteit in het groen*

Biodiversiteit is een verzamelnaam voor de hoeveelheid planten, dieren en leefgebieden die in een gebied voorkomen (natuurwaarde). De biodiversiteit is de afgelopen eeuw op grote schaal (landelijk/wereldwijd) snel achteruit gegaan als gevolg van menselijke ingrepen.

Inmiddels zijn de gevolgen van het menselijk handelen voor de achteruitgang in de biodiversiteit duidelijk (monocultuur, toenemende gevoeligheid voor ziektes, minder voedsel voor fauna) en worden steeds meer overheden en organisaties actief om het behoud en de ontwikkeling van biodiversiteit te stimuleren. Ook in de gemeente Dronten liggen verschillende kansen voor het verbeteren van de biodiversiteit in de kernen.

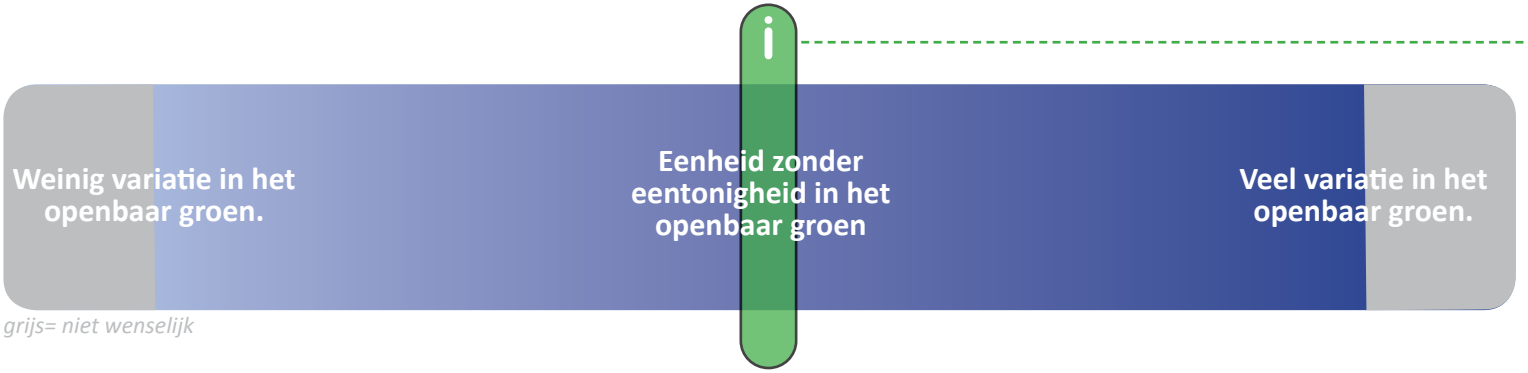

grijs= niet wenselijk

Keuze

Diversiteit is belangrijk, maar samenhang, structuur en eenheid van het openbaar groen is ook van belang. Daarom is gekozen voor een juiste balans tussen beide uitersten.
Lees meer....

Wat willen we bereiken?

Een hoge belevingswaarde van het openbaar groen door meer verschillende soorten flora en fauna (waaronder ook vaste planten). Hierdoor ontstaat een gevarieerd beeld door meer bladkleur, vorm, bloei en vruchten.

Vergroten van de diversiteit in beplanting en bomen, versterken van de groene randen en maken van verbindingen met het buitengebied en toepassing van ecologisch maaibeheer.

Binnen de bebouwde kom is vooral ruimte voor meer algemene doelsoorten (fauna) die weinig overlast veroorzaken. In de grotere groenstructuren die verbonden zijn met het buitengebied en aan de rand van de dorpen, is ecologisch gezien meer mogelijk (zie kaarten in bijlage V).

Een groter leefgebied voor de doelsoorten die in de gemeente Dronten kunnen voorkomen, waaronder vleermuizen (bijvoorbeeld rosse vleermuis en watervleermuis), bever, buizerd, grote bonte specht en ringslang.

Wat gaan we hiervoor doen?

Beheer en onderhoud wordt gericht op de vergroting van de soorten flora en fauna. Voorbeeld hiervan is een gevarieerde opbouw van bosranden (gelaagdheid).

Een aantal bermen binnen de bebouwde kom ecologisch beheren (twee keer per jaar maaien, maaisel vijf dagen laten liggen en daarna afvoeren).

Kiezen voor beplanting die rijk bloeit en vruchten draagt. Ook bijen en andere insecten profiteren van deze beplanting.

De variatie wordt gezocht binnen de duurzame soorten, maar op plaatsen waar dit van toepassing is kunnen ook snelgroeiende soorten worden gebruikt zoals populier en wilg.

De stelregel is dat de hoeveelheid van een boomsoort per dorpskern nooit meer bedraagt dan vijftien procent van het totale bomenbestand en van een cultivar nooit meer dan vijf procent. Zie ook bijlage VIII.

Stimuleren van het gebruik van vaste planten op bijzondere verblijfs- en ontmoetingsplekken in de nevenstructuur en A-locaties op wijkniveau.

Kiezen voor vegetatieranden en beplanting die rijk bloeit en vruchten draagt. Flora en fauna (waaronder bijen) profiteren hiervan en ook de mens doet er zijn voordeel mee (bijvoorbeeld voedselbossen).

4.2.3 Onkruidbeheersing

Ongewenste kruiden is één van de grootste ergernissen als het gaat om de verzorging van de openbare ruimte. Voor de gemeente is onkruidbeheersing dan ook een belangrijk onderdeel van het beheer van de buitenruimte. Tot voor kort werd onkruid veelal bestreden met gebruik van chemische middelen. Vanwege de schadelijkheid voor mens en natuur is het gebruik van chemische middelen op verhardingen vanaf 31 maart 2016 grotendeels verboden.

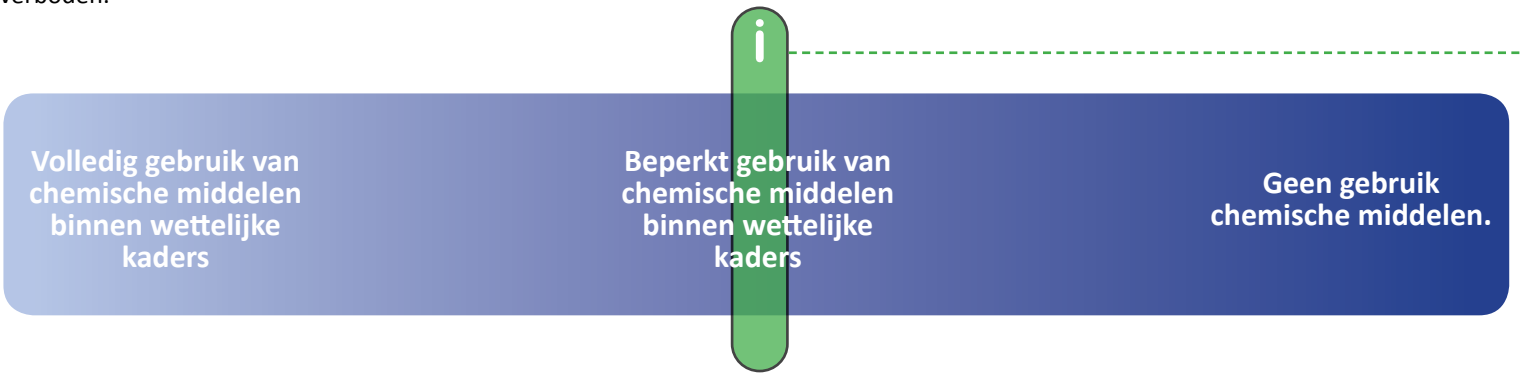

Keuze

Een aantal woekerende en invasieve soorten kunnen met mechanische methoden bijna niet worden bestreden. Hiervoor wordt nog, binnen de wettelijke kaders, gebruik gemaakt van chemische bestrijdingsmiddelen.

Lees meer....

Wat willen we bereiken?

De uitvoering van de werkzaamheden vindt ten alle tijden plaats binnen de wettelijke kaders.

Een acceptabel beeld qua onkruidgroei op zowel de verharding als in de beplanting.

Er vindt alleen chemische bestrijding in beplantingen plaats bij woekerende onkruiden die moeilijk te bestrijden zijn. Denk hierbij aan kweekgras, heermoes, zevenblad, kleine kers, haagwinde en kleefkruid.

Uitgangspunt bij mechanische onkruidbeheersing is dat beschadiging van de verharding zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de beperking van onkruidgroei. Het verminderen van verhardingen, voegen en gaten in verharding, obstakels, kleine oppervlaktes en moeilijk te bereiken plekken, zorgt voor minder onkruidgroei en een betere beheerbare verharding.

Wat gaan we hiervoor doen?

In heestervakken wordt alleen een goed en snel sluitende beplanting toegepast, zodat onkruid geen kans krijgt om zich te ontwikkelen. Open plekken worden zo snel mogelijk met nieuwe beplanting aangevuld.

Bij nieuwe plantvakken wordt ervoor gezorgd dat de vakken voor aanplant nagenoeg vrij zijn van onkruiden.

Weinig tot niet gebruikte verharding wordt verwijderd en vervangen door gazon of bodembedekkende heesters.

Onkruidbeheersing wordt op een efficiënte manier uitgevoerd door de inzet van meerdere methodes (zoals vegen, hete lucht, heet water, branden) op plaatsen waar ze het best van pas komen.

4.2.4 Duurzaamheid in het openbaar groen

Duurzaamheid is een ruim begrip dat regelmatig wordt gebruikt wanneer het gaat om de levensduur van producten en diensten en de invloed hiervan op het milieu en de mens. Ook bij inrichting en beheer van het openbaar groen komt de term vaak terug, omdat groen een belangrijke bijdrage levert aan een duurzame maatschappij. De politiek van Dronten heeft duurzaamheid een duidelijke plek gegeven in de gemeentelijke organisatie en daar wordt op aangesloten bij beslissingen in de aanleg, beheer en onderhoud van het openbaar groen.

grijs= niet wenselijk

Keuze

Er wordt ingezet op het milieutechnische aspect van duurzaamheid zoals inkoop, (her-)gebruik van materiaal en het beperken van de uitstoot van schadelijke stoffen. Deze aspecten van duurzaamheid zijn medepalend in de besluitvorming, het opstellen van contracten en in de uitvoering.

Lees meer....

Wat willen we bereiken?

Sinds 2007 is Dronten CO_2-neutraal. De gemeente wil ook klimaatneutraal worden, waarbij opwekking van duurzame energie ook het energiegebruik door transport overstijgt.

We onderkennen het belang van groen voor de volksgezondheid, het afvangen van fijnstof en CO_2 en het klimaat (waterbuffering en verkoeling).

Bij aanbestedingen maakt duurzaamheid zoveel mogelijk onderdeel uit van de selectiecriteria.

De landschappelijke kwaliteiten van de dorpsbossen worden versterkt door duurzaam beheer. Dat wil zeggen dat het beheer wordt gericht op de instandhouding voor de lange termijn.

Het openbaar groen levert een wezenlijke bijdrage aan het vergroten van de biodiversiteit (zie ook paragraaf 4.2.2).

Afvalstoffen verminderen of hergebruiken.

Wat gaan we hiervoor doen?

Het groen wordt beheerbewust ontworpen en ontwerpbewust beheerd. Dit vergroot de levensduur van toekomstbestendige inrichting en zorgt ervoor dat op materiaalgebruik, arbeid en kosten wordt bespaard.

Bij het beheren van het openbaar groen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het milieu. Het gebruik van elektrische voertuigen en gereedschappen wordt uitgebreid om de CO_2 uitstoot te beperken.

In projecten worden vrijkomende materialen zoveel mogelijk beperkt of hergebruikt binnen het gebied.

Vrijkomende snippers bij het snoeien van bomen worden verzameld en gebruikt in de biomassacentrale.

Door de uitvoering van een duurzaam bomenbeleid kunnen bomen hun soorteigen grootte bereiken op een voor de omgeving boomtechnische veilige manier, zonder onacceptabele overlast te veroorzaken en gebaseerd op reguliere, voorspelbare onderhoudsmaatregelen.

We kopen ons plantmateriaal waar mogelijk duurzaam in.

We maken gebruik van langzaamwerkende meststoffen en chemievrije onkruidbeheersingsmethodes.

4.3 Burgerparticipatie

4.3.1 Communicatie/ burgertevredenheid

Bewoners beleven en maken gebruik van het groen in hun directe woonomgeving. Het is dan ook belangrijk dat inwoners weten wat er staat te gebeuren met hun woonomgeving en waarom. Gerichte en duidelijke communicatie over het gevoerde beleid en de voorgenomen werkzaamheden zorgt voor draagvlak en betrokkenheid. Daarnaast weten bewoners zo waar ze aan toe zijn en wat van ze verwacht wordt.

De inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte is tevens een onderwerp waar veel inwoners een mening over hebben en ook graag over meedenken of aan mee helpen. De gemeente wil dit graag mogelijk maken door de contacten te intensiveren. De inzet van medewerkers van gebiedsgericht werken is hierbij van groot belang en zorgt voor het benutten van kansen.

grijs= niet wenselijk

Keuze

Goede communicatie en intensief contact met de inwoners van de gemeente zorgt voor draagvlak. De werkorganisatie wil graag weten wat er speelt onder de bevolking.

Lees meer....

Wat willen we bereiken?

- Inzicht in de wensen en beleving van de openbare ruimte van de bevolking.
- Bekendheid onder de bevolking over de acties en werkzaamheden die door de gemeente worden uitgevoerd en wat de beweegredenen hiervan zijn. Tevens bekendheid geven aan acties georganiseerd vanuit de bevolking.
- Betrokkenheid van inwoners (in het speciaal kinderen) en medewerkers bij het (openbaar) groen vergroten. Betrokkenheid van het groen bij kinderen vergroten.
- Goede vindbaarheid van de gemeentelijke informatie aangaande alles wat met de aanleg, het beheer en het onderhoud van het (openbaar) groen te maken heeft.
- Een ieder bewust maken van de vele functies van groen in de openbare ruimte en zo het draagvlak voor openbaar groen vergroten.
- Klachten en meldingen voor zijn.
- Klachten en meldingen worden gefundeerd en eenduidig afgehandeld.

Wat gaan we hiervoor doen?

- De gemeente informeert haar inwoners regelmatig via de website, lokale media, social media en of andere wegen over het beleid en beheer van groen, activiteiten en gebruiksmogelijkheden die van belang zijn.
- Voorbeelden van informatieverstrekking zijn het aankondigen van snoei- en aanplantwerkzaamheden of de lijst van waardevolle bomen.
- Onderhouden van intensieve contacten met betrokken personen in de wijken om hun wensen (onder andere ten aanzien van het openbaar groen) inzichtelijk te krijgen.
- Faciliteren van diverse educatieve acties van derden (scholen, IVN of andere maatschappelijke organisaties) zoals het zwerfafvalproject, de boomfeestdag, het boslokaal en het vergroenen van schoolpleinen.
- Organiseren van inloopavonden om ontwikkelingen en plannen onder de aandacht te brengen.
- Het bomenbestand van de gemeente onder de aandacht brengen door een bomenroute te maken en informatie over bomen beschikbaar te stellen (bijvoorbeeld QR code).
- Het contact met betrokken teams/medewerkers binnen de eigen organisatie laagdrempelig houden.

4.3.2 Betrokkenheid van inwoners bij inrichting en beheer van groen

Via het Platform Gebiedsgericht Werken (fysiek en sociaal) worden de eerste signalen vanuit de samenleving opgevangen. De gemeente brengt samen met haar inwoners in kaart wat er leeft op het gebied van openbaar groen en aan welke vormen van participatie behoefte is. De gemeente werkt hierbij vraaggericht en levert op basis hiervan maatwerk.

De gemeente vindt buurtbeheerinitiatieven belangrijk, omdat dit de betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving vergroot en het ten goede komt aan de sociale samenhang in de wijk. Buurtbeheer en de verantwoordelijkheid van bewoners daarvoor moet echter niet worden gezien als een bezuinigingsmaatregel.

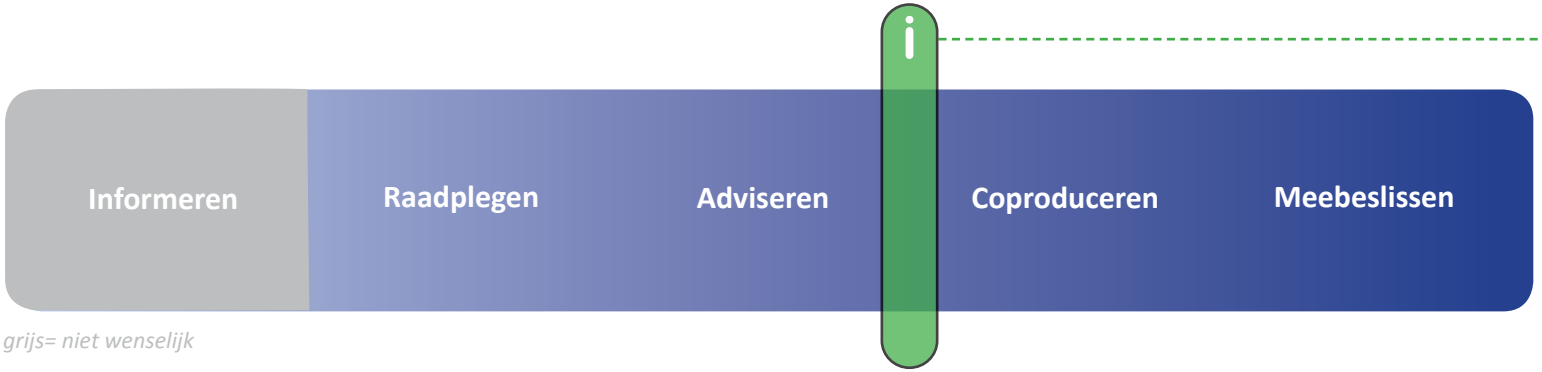

grijs= niet wenselijk

Keuze

Door gezamenlijk in gesprek te gaan worden oplossingen gezocht waarbij gemeente en inwoners ieder hun belang behartigen. Er wordt gekozen voor adviseren en coproduceren. Hierin liggen de meeste kansen, waarbij de kaders van de gemeente in stand blijven. Doordat we vraaggericht werken bepaalt het initiatief de daadwerkelijke trede op de participatieladder. Hierbij blijft de beslissingsbevoegdheid bij de gemeente. Lees meer....

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke organisatie heeft een proactieve houding ten aanzien van bewonersinitiatieven, zodat mensen voor elkaar en voor hun leefomgeving (kunnen gaan) zorgen.

Faciliteren van vrijwilligerswerk en dit organisatorisch uitbreiden.

De gemeente staat open voor initiatieven vanuit de inwoners en bedrijven om zelf de kwaliteit in hun woon- werkomgeving te verhogen.

Beter in beeld krijgen hoe bewoners hun openbare ruimte ervaren en welke verbeterinitiatieven gestimuleerd kunnen worden.

De mogelijkheden voor inwoners om openbaar groen te onderhouden zijn het hoogst in het buurtgroen. Wanneer het algemeen belang toeneemt (opeenvolgende in de wijk- en hoofdstructuur) nemen de mogelijkheden hiervoor af.

Wat gaan we hiervoor doen?

Als (groepen) inwoners samen de handen uit de mouwen willen steken dan stelt de gemeente in overleg met hen de kaders hiervoor op. De gemeente ondersteunt tijdens de uitvoering met advies, begeleiding en waar nodig en mogelijk met (financiële) middelen. Hierbij denken wij in mogelijkheden en niet in beperkingen. Initiatieven vinden bij voorkeur in georganiseerd verband plaats om de continuïteit te waarborgen.

Om meer inzicht te krijgen in de wensen van de inwoners worden inloopavonden georganiseerd over specifieke onderwerpen.

Door het gesprek te voeren over verwachtingen en verantwoordelijkheden in de wijk en ruimte te geven om een deel van de openbare ruimte door inwoners te laten oppakken, wordt de betrokkenheid en zelfredzaamheid van bewoners vergroot.

De gemeente organiseert buurtschouwen door burgers en betrokken ambtenaren.

In het kader van veiligheid en om de kwaliteit van het groen te waarborgen, voert de gemeente specialistische werkzaamheden altijd zelf uit. Voorbeelden hiervan zijn het kappen van bomen en snoeiwerkzaamheden.

Adoptie van groen stelt eisen aan de gemeentelijke organisatie. Een goede begeleiding is noodzakelijk om ongewenste situaties, zoals onvoldoende beheer of illegaal gebruik, te voorkomen.

4.4 Beheer en onderhoud

4.4.1 Beeldkwaliteit beheer openbare ruimte

Bij het beheren van groen binnen de kernen is het onderhoudsniveau en de gewenste kwaliteit van het groen gekoppeld aan functie en ligging van het groen. Plekken met een belangrijke maatschappelijke functie krijgen een luxere inrichting die intensief onderhouden gaat worden, terwijl randen van bedrijfsterreinen extensiever of ecologisch worden beheerd. De gemeente Dronten gaat hierbij uit van vijf kwaliteitsniveaus gebaseerd op de landelijke standaard van de CROW. Van een hoge naar lage kwaliteit zijn dit: A+, A, B, C en D. De verdeling van de kwaliteitsniveau's per structuurdeel is in 2009 door de gemeenteraad vastgesteld.

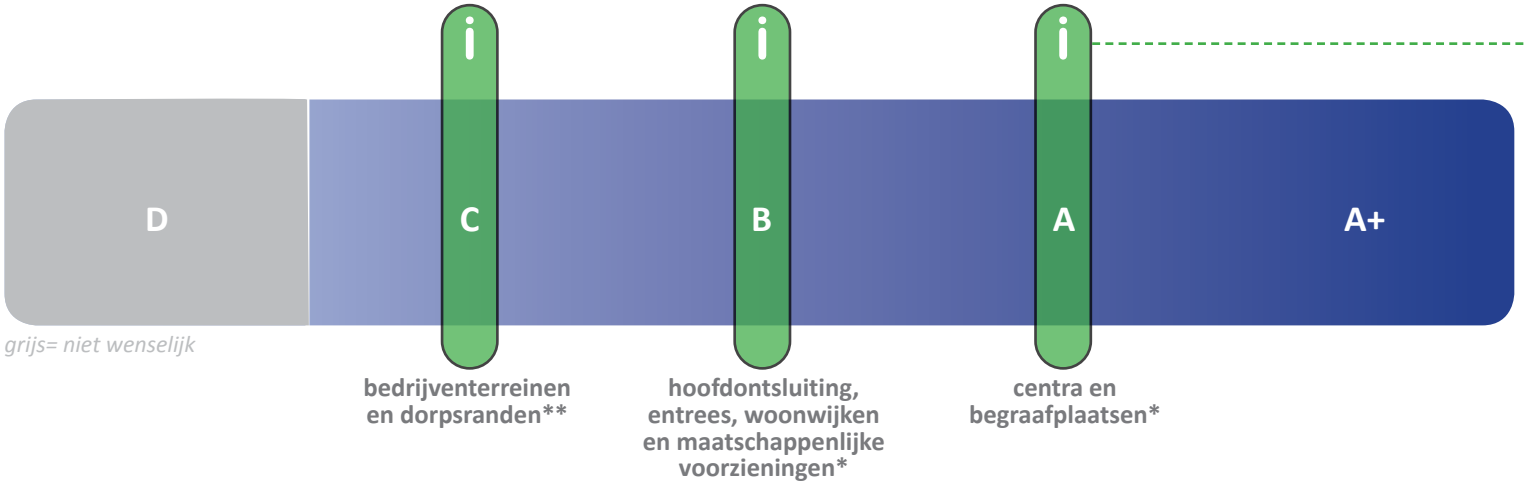

Keuze

Op basis van het beschikbare budget en de kaders die vanuit de raad in 2009 zijn vastgesteld is gekozen voor een hoog kwaliteitsniveau in de centrumgebieden, een verzorgd kwaliteitsniveau in de woongebieden en een basis kwaliteitsniveau op de bedrijfsterreinen en buitenranden. Lees meer....

** maaien boomspiegels en gazons op C-niveau*
***chemievrije onkruidbeheersing op B-niveau*
voor meer informatie zie tabel in bijlage VI.

Wat willen we bereiken?

Door te differentiëren in beeldkwaliteitsniveaus ontstaan verschillen in onderhoud. Binnen alle kernen wordt het onderhoudsniveau en de gewenste kwaliteit van het groen gekoppeld aan de functie en ligging.

Een schone, nette en veilige woon- en leefomgeving.

Binnen de woongebieden en buitenranden krijgen rotondes en entrees een luxere inrichting (visitekaartje).

Bij beheer en onderhoud worden geen achterstanden opgelopen en is de instandhouding van de beplanting op de lange termijn gegarandeerd.

Het overzicht in de openbare ruimte blijft gewaarborgd. Dit komt ten goede van de sociale- en verkeersveiligheid.

Wat gaan we hiervoor doen?

Er is een taakstellend budget van € 2.000.000,- op basis van het huidige areaal voor het kunnen uitvoeren van al het benodigde groenonderhoud binnen de doelstellingen.

Er wordt gewerkt conform de beeldkwaliteitsmeetlatten van het CROW en de beeldkwaliteitscatalogus.

Beplanting wordt tijdig vervangen en er zijn geen open plekken in de beplanting.

Slechte en zieke bomen worden tijdig vervangen en bomen met fysische problemen worden onderzocht en behandeld.

4.4.2 Bomenbeleid

In 2011 is er voor de bomen in de gemeente Dronten een bomenbeleidsplan opgesteld. De beleidsuitgangspunten van dit plan zijn nu opgenomen in het integrale groenbeleidsplan. De aanbevelingen uit het bomenbeleidsplan komen voort uit de visie om bomen op een verantwoorde manier hun volwassen stadium te laten bereiken, waardoor ze het beste tot hun recht komen. Hierbij vervullen de vastgestelde huidige en gewenste boomstructuur, de richtlijnen voor boomaanplant en de waardevolle bomenlijst een belangrijke rol. Bomen vormen namelijk voor een groot deel het raamwerk van de groenstructuur en geven body aan de groene inrichting van de openbare ruimte.

Keuze

Er is gekozen voor een duurzaam bomenbeleid. Hierbij wordt geaccepteerd dat een perfect onderhouden bomenbestand financieel niet reëel is, maar dat verantwoord basisonderhoud van bomen onontbeerlijk is om bomen duurzaam oud te laten worden.
Lees meer....

Wat willen we bereiken?

Een ruim, gevarieerd en gezond bomenbestand.

Een groot aandeel bomen van de 1ste orde grootte die het groene karakter met allure voor de dorpskernen versterken.

Duurzaam in stand gehouden bestaande boomstructuren en nieuw te realiseren boomstructuren.

Er is zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende groeiruimte voor bomen, met name voor de hoofd- en wijkstructuren.

De gemeente beoordeelt het gemeentelijk bomenbestand aan de hand van vastgestelde criteria (zie bijlage VII). Hiermee worden de beeldbepalende waardevolle gemeentelijke bomen in beeld gebracht. Deze bomen worden ondergebracht in de APV van de gemeente Dronten en worden daarmee kapvergunningplichtig.

Particuliere eigenaren met een beeldbepalende boom kunnen voor specialistische snoeiwerkzaamheden de hulp van de gemeente inroepen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Bij aanplant van bomen wordt voornamelijk gekeken of de groeiplaats toereikend is, zodat de boom in principe zijn volwassen leeftijd moet kunnen bereiken.

Het onderhoud aan de bomen wordt op een voorspelbare, cyclische, realistische en economisch haalbare wijze uitgevoerd. Bij het cyclisch en planmatig boombeheer is de kern het "*vooruit*" werken, om zo achterstallig onderhoud te voorkomen.

Investeren in bomen door het realiseren van een goede (onder- en bovengrondse) uitgangssituatie.

In een laanbepanting wordt (een deel) vervangen als (in een deel) het laaneffect is verdwenen.

Er wordt geïnvesteerd in onderzoek en oplossen dan wel verminderen van klachten rondom bomen.

Voor het kappen van niet beeldbepalende waardevolle gemeentelijke bomen wordt gewerkt met een meldingsformulier.

Opstellen van een nieuwe waardevolle bomenlijst.

4.4.3 Bosbeleid

Bij de inrichting van Oostelijk Flevoland zijn vooral aan de westrand van de dorpen forse bosgebieden aangeplant. De bossen hebben zich ontwikkeld tot gemengde bossen. Deze dorpsbossen zijn een belangrijk recreatief uitloopgebied voor de inwoners van de drie dorpskernen en vormen daarnaast een natuurlijke buffer gelegen aan de westzijde van de dorpen. Een netwerk van paden die goed worden onderhouden, zorgt ervoor dat de bosgebieden goed toegankelijk en beleefbaar zijn. Naast recreatie heeft ook de natuur een duidelijke plek in deze bosgebieden en natuurbeleving is dan ook mede van belang.

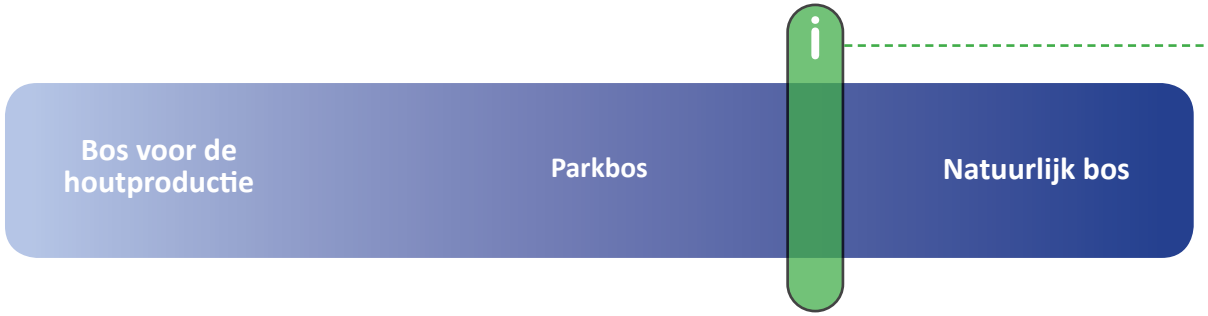

Keuze

De dorpsbossen zijn van groot belang voor de korte afstand recreatie, waarbij ook de natuur zich kan ontwikkelen. Houtproductie is geen doel in de dorpsbossen. Lees meer....

Wat willen we bereiken?

Dorpsbossen die een recreatief uitloopgebied vormen en van betekenis zijn voor het welzijn van de burger (rust, frisse lucht, beweging, natuurbeleving) .

In de dorpsbossen is tevens plaats voor natuurontwikkeling. De dorpsbossen zijn multifunctioneel.

Het bos kent de volgende gradiënt in functies:

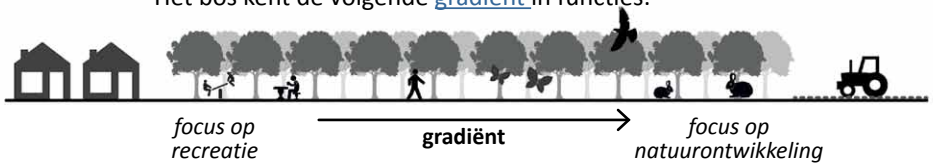

In de dorpsbossen staan jonge en (zeer) oude grote bomen van verschillende soorten, gemengd met een rijke struik- en kruidlaag.

Houtproductie is geen doel. Het kappen van bomen vormt hooguit een middel om de doelstellingen voor recreatie en natuur te bereiken.

Wat gaan we hiervoor doen?

Aanwijzen van toekomstbomen. Deze bomen krijgen van jongs af aan de ruimte en worden bij het beheer vrijgezet en ontzien. Deze bomen moeten hierdoor kunnen uitgroeien tot stevige oude bomen met grote kruinen.

Uitvoeren van planmatig onderhoud waarbij een consistent beheer wordt gevoerd. Er wordt niet meer hout geoogst dan wat er aan jaarlijkse bijgroei bijkomt.

Bosranden langs de bebouwing worden intensiever onderhouden. Hier worden meer bomen verwijderd dan in de delen van het bos die verder van de bebouwing af liggen.

Zorgen voor een goed begaanbaar en veilig padennetwerk en voldoende en goed onderhouden voorzieningen (bijvoorbeeld banken en prullenbakken).

Vergroten van de natuurwaarde in de dorpsbossen door het faciliteren van burgerinitiatieven.

Investeren in randenbeheer, waardoor in hoogte en gelaagdheid opgebouwde bosranden ontstaan.

H5

VERVOLGSTAPPEN

5. Vervolgstappen

	Uitvoeringsperiode
Presenteren van het groenbeleid op drie banners	2017
Actualiseren van het Bomenbeheerplan	2017
Actualiseren van het Beheerplan Dorpsbossen	2017
Actualiseren van het Groenbeheerplan	2018
Uitvoeringsplan opstellen voor het toepassen van vaste planten in de openbare ruimte. (paragraaf 4.2.2)	2018
Aanleggen van een bomenroute (paragraaf 4.3.1)	2018
Vaststellen van een nieuwe waardevolle bomenlijst (paragraaf 4.4.2).	2018
Vaststellen van doelsoorten en opstellen van een actieplan om het groen op deze doelsoorten af te stemmen. (paragraaf 4.2.1)	2019

BIJLAGEN

I	Onderbouwing beleidskeuzes	39
II	Wijken in de gemeente Dronten	43
III	Inbreidings- en herinrichtingslocaties	45
IV	Overzichtskaarten dorpsbossen	46
V	Natuurvriendelijk ingerichte gebieden	47
VI	Kwaliteitsniveaus beheer en onderhoud	48
VII	Criteria lijst waardevolle bomen	49
VIII	Boomsoorten in de gemeente Dronten	51
IX	Groenstructuurkaarten	52
X	Begrippenlijst	55

Bijlage I Onderbouwing beleidskeuzes

Keuze 4.1.1 Kwaliteit en kwantiteit van het openbaar bestaande groenareaal: *De totale areaalomvang en de kwaliteit hiervan blijven hetzelfde of neemt toe.*

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat groen een grotere waarde heeft voor inwoners dan alleen maar een aantrekkelijke straataankleding. Groen levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in een wijk. Bijvoorbeeld doordat groen kinderen stimuleert om buiten te spelen, de luchtkwaliteit verbetert en bijdraagt aan het vasthouden van (regen) water in de omgeving. Een groene leefomgeving resulteert daardoor niet alleen in een prettige woonomgeving, maar levert ook een financieel voordeel op doordat bijvoorbeeld de woningwaarde stijgt en ziektekosten/personeelsuitval afnemen.

De gemeente Dronten is daarom zuinig op het bestaande groen en wil het areaal en het kwaliteitsniveau van de inrichting in ieder geval in stand houden. Een kwaliteitsverbetering is mogelijk, maar dan moet het initiatief wel bij de inwoners vandaan komen. Daarnaast zullen zij in ruil voor een kwaliteitsverbetering een inspanning moeten leveren. Voorbeelden zijn het verwijderen van onkruid of het inzamelen van straatvuil. Deze werkwijze vergroot de betrokkenheid. Bovendien worden de beschikbare middelen efficiënt ingezet daar waar ook daadwerkelijk behoefte is bij de inwoners.

waarde van groen:

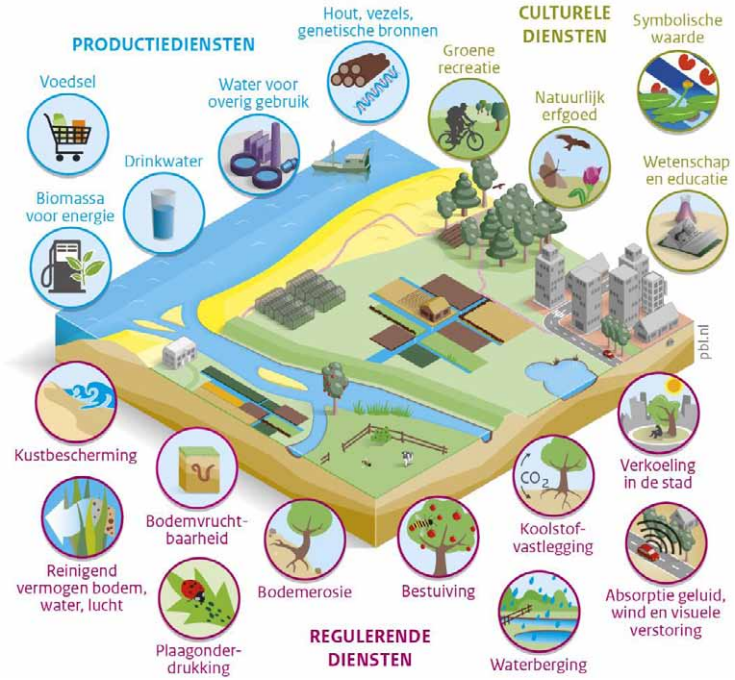

Bron: planbureau voor de leefomgeving en WUR en CICES (2014)

Keuze 4.1.2 Kwaliteit en kwantiteit van groen in uitbreidingsgebieden: *norm: 105 m² openbaar groen per inwoner*

Een grootschalige en groene opzet is de kracht van de gemeente Dronten. Al in het structuurplan van 1959 werd de basis voor deze stevige groenstructuur in Dronten gelegd. Alle kernen werden ontworpen met een dorpsbos en brede groenstructuren die de wegen begeleiden en woonwijken van elkaar scheiden. Op straatniveau vormen de kleine plantsoenen en bomenrijen belangrijke dragers van de ruimtelijke kwaliteit en identiteit in de wijken.

De gemeente wil deze principes doorzetten in de nieuwbouwprojecten en zo het groene karakter behouden. Daarom is ervoor gekozen om een norm van in ieder geval 105m² aan openbaar groen per inwoner te hanteren. Deze norm is opgebouwd uit 45m² aan dorpsbos en 60m2 aan groene openbare ruimte. Er bestaat geen vastgestelde norm voor de hoeveelheid groen per inwoner, maar in de Nota Ruimte (2006) is wel een richtgetal van 75 m² groen per woning genoemd. Dit ligt in de gemeente Dronten met 231 m² openbaar groen per woning fors hoger dan het landelijk gemiddelde (uitgaande van 2,2 personen per huishouden). Naast de waarde van groen, zoals in de bovenstaande alinea beschreven, onderscheidt de gemeente Dronten zich van andere gemeentes in Nederland door de ruime opzet en maatvoering van het groen wat zorgt voor een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving.

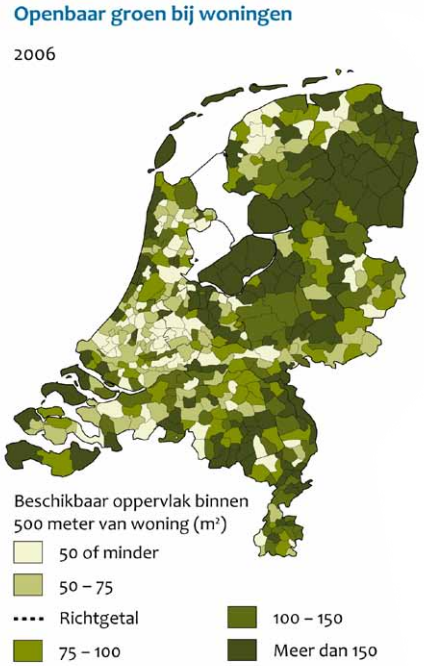

Bron: CBS, PBL.

Keuze 4.1.3 Kwaliteit en kwantiteit van groen bij inbreidingen en herinrichtingen:

norm: 105 m² openbaar groen per woning

Zie alinea hierboven.

Keuze 4.2.1 Natuurwaarde en -beleving: *Natuurbeleving staat centraal of wordt meegewogen. Natuurwaarde wordt meegewogen.*

Openbaar groen heeft waarde voor de natuur zelf: het is belangrijk dat het ecosysteem van flora en fauna in stand blijft. Dit heeft waarde als:

- De mate van “vervangbaarheid” van de levensgemeenschap en het biotoop;
- De kwaliteit van de voorkomende soorten: aanwezigheid van kenmerkende soorten, en

de afwezigheid van storingssoorten, ruigtesoorten of van exoten en de zeldzaamheid van soorten;

- Het aantal soorten: biodiversiteit;
- De grote van populaties van de verschillende soorten.

Naast deze intrinsieke waarde heeft de natuur ook waarde voor de mens. De natuur levert de mens allerlei diensten zoals zuurstof, schone lucht, voedsel. Daarnaast draagt natuur bij aan de beleving en ervaringen van mensen.

Zowel natuurwaarde als belevingswaarde worden meegewogen bij de inrichting en het beheer van het openbaar groen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het buitengebied en de woonwijken. Het accent buiten de kernen en in grote groengebieden komt meer te liggen op de natuurwaarden (zie bijlage V voor deze gebieden). Dit zijn met name gebieden langs waterlopen (natte natuurzones), dorpsbossen en parkzones langs randen, wegen en tussen woonwijken (droge natuurzones). Hier zorgt de natuur voor minder overlast en heeft het de ruimte. De natuur dichtbij huis, in de wijken is niet specifiek aangewezen in dit plan. Hier ligt het accent op beleving. Populaire diersoorten, bloeiende planten en bomen met mooie herfstkleuren zorgen voor een aantrekkelijke openbare ruimte zonder dat ze veel overlast veroorzaken.

Keuze 4.2.2 Biodiversiteit in het groen: *eenheid zonder eentonigheid*

Diversiteit binnen het openbaar groen is goed voor de belevingswaarde, flora en fauna en weerbaarheid tegen ziekten en plagen. Aan de andere kant dient de diversiteit in het openbaar groen niet te ver te gaan. Samenhang, structuur en eenheid zijn ook belangrijk voor de identiteit en leefbaarheid van de wijken. Bovendien geeft het een net beeld en een goede beheerbaarheid aan het groene areaal. Daarom kiest Dronten een juiste balans tussen beide uitersten: eenheid zonder eentonigheid in het openbaar groen.

Keuze 4.2.3 Onkruidbeheersing: *Beperkt gebruik van chemische middelen binnen wettelijke kaders.*

In november 2017 zal het verbod worden uitgebreid tot een algeheel verbod op gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw. Het verbod geldt hierbij niet voor sportvelden (inclusief golfterreinen) en recreatieterreinen (bungalowparken, groepsaccommodaties, campings, jachthavens). Tevens is de verwachting dan een aantal woekerende en invasieve soorten nog chemisch bestreden mogen worden.

Het kader voor deze keuze is de veranderende wet- en regelgeving op het gebied van onkruidbeheersing. Hier dient de uitvoering in ieder geval aan te voldoen. Op hoofdlijnen gaat de gemeente voor chemievrije onkruidbeheersing. De reden hiervoor is de grote milieubelasting van chemische middelen op de kwaliteit van het grondwater. Echter is er een tweetal uitzonderingen gemaakt: woekerende en invasieve soorten (kweekgras, heermoes, zevenblad, kleine kers, haagwinde en kleefkruid). Deze planten zijn zo hardnekkig in groei en beheersbaarheid dat mechanische methoden niet toereikend, of te kostbaar zijn. Daarom kiest Dronten in deze situaties toch voor het gebruik van chemische middelen, maar dan wel uiterst zorgvuldig, zeer lokaal en zo min mogelijk.

Omdat chemievrij onkruidbeheersing flinke kosten met zich meebrengt zet de gemeente in op preventieve maatregelen bij ontwerp en aanleg van de openbare ruimte. Zo wordt vooraf rekening gehouden met onkruidgroei en kunnen mogelijke groeiplaatsen worden vermeden. Daarnaast wordt ingezet op een efficiente uitvoering door werkzaamheden te combineren.

Keuze 4.2.4 Duurzaamheid in het openbaar groen: *Duurzaamheid is mede bepalend.*

De gemeente Dronten maakt zich al enige jaren sterk voor duurzaamheid. Dronten mag zich zowel Millennium gemeente als Fairtrade gemeente noemen. Dit houdt onder meer in dat de gemeente Dronten, maar ook haar inwoners, duurzaamheid als een groot goed beschouwen.

Vanuit deze gedachte wil de gemeente duurzaamheid ook een duidelijke plek geven bij de aanleg, het beheer en het onderhoud van openbaar groen. Daarom is duurzaamheid medebepalend bij beslissingen in groen projecten als één van de belangen net zoals bijvoorbeeld prijs, kwaliteit, draagvlak of tijd.

Keuze 4.3.1 Communicatie/ burgertevredenheid: *actief en proactief communiceren.*

Bewoners willen op de hoogte te zijn als er wijzigingen worden aangebracht in beheer en inrichting van het openbaar groen. Andersom wil de gemeente weten wat er speelt bij bewoners om zo klachten en meldingen voor te zijn en de tevredenheid van de inwoners te vergroten. Via het Platform gebieds gerichtwerken (fysiek en sociaal) worden de eerste signalen vanuit de samenleving opgevangen. Door vooraf te communiceren en bewoners daadwerkelijk op te zoeken via de (social) mediakanalen, maar ook door de organisatie van evenementen en inloopavonden bij nieuwe ontwikkelingen, beleid en uitvoering betrekt de gemeente haar inwoners (van alle leeftijden) vroegtijdig.

De uitwerking van de beleidskaders in concrete beheervoorstellen wordt vastgelegd in de beheerplannen. Het gaat hierbij om een groenbeheerplan, een bomenbeheerplan en een beheerplan dorpsbossen. Bij het actualiseren van deze beheerplannen worden de bewoners van Dronten actief betrokken. Dit vindt plaats door het uitnodigen van de bewoners om deel te nemen aan klankbordbijeenkomsten. Met het organiseren van deze bijeenkomsten in alle drie de kernen afzonderlijk, wordt ingezoomd op het openbaar groen in de nabij woonomgeving en kan aan specifieke wensen op een goede wijze invulling worden gegeven.

lees verder →

***Keuze 4.3.2 Betrokkenheid inwoners bij inrichting en beheer van groen:** Adviseren en Coproduceren.*

De Gemeente Dronten hecht veel waarde aan de mening van haar inwoners bij het opstellen van beleid en de inrichting van de openbare ruimte. Bij belangrijke wijzigingen gaat de gemeente het gesprek aan met de direct betrokkenen over de voorliggende vragen. Daarna wordt gezamenlijk naar oplossingen gezocht. Zowel de inwoners als de gemeente hebben hun eigen inbreng en rol in het planproces:

- Door de inbreng van bewoners krijgt de gemeente meer gevoel bij wat er leeft onder de gebruikers van het openbaar groen en waar zij waarde aan hechten. Daarnaast hebben bewoners vaak een uitstekende gebiedskennis en gebruikerservaring die nodig zijn om te komen tot een goed plan.
- De gemeente brengt professionele kennis in over de aanleg, het beheer en ontwerp van de openbare ruimte. Vanuit technische mogelijkheden, financiën en wet- en regelgeving stelt zij de randvoorwaarden voor de plannen. Daarnaast wegen zij alle (politieke en niet-politieke) belangen tegen elkaar af en zorgen zij ervoor dat er uiteindelijk een plan komt dat het beste invulling geeft aan het algemeen belang.

Door deze evenwichtige rolverdeling en het bundelen van deze kennis gaat het niveau van de plannen omhoog en wordt rekening gehouden met zowel de behoeftes van de gebruikers als de politieke wensen.

De gemeente Dronten stelt buurtbeheer zeer op prijs. Niet uit het oogpunt van kostenbesparing, maar omdat dit de betrokkenheid en sociale samenhang van inwoners ten goede komt. Daarbij ligt wel het initiatief bij de inwoners zelf. De gemeente zorgt op technisch vlak voor een basisniveau, omdat het haar taak is een openbare ruimte te garanderen die schoon heel en veilig is. Daarnaast zorgt de gemeente voor een basisniveau dat voldoet aan de afgesproken beeldkwaliteit (zie paragraaf 4.4.1).

Willen inwoners echter meer dan is dit onder bepaalde voorwaarden mogelijk. De gemeente neemt dan een faciliterende rol op zich. Ze gaat met de initiatiefnemers het gesprek aan, stelt randvoorwaarden en maakt afspraken. Daarnaast draagt het in sommige gevallen een steentje bij door middel van financiële ondersteuning, begeleiding of educatie.

***Keuze 4.4.1 Beeldkwaliteit beheer openbare ruimte:** A, B en C*

De gemeente Dronten is van mening dat in het toekomstig groenbeheer bewust en planmatig onderscheid wel degelijk een bepalende rol speelt. Sinds 2010 voert de gemeente het groenbeheer in Dronten gedifferentieerd uit op basis van drie kwaliteitsniveaus (A, B en C). Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de structuurdelen (bijlage VI). Dit betreft een in 2009 door de raad vastgestelde werkwijze. Het beheer van de openbare ruimte is op deze wijze goed te organiseren en praktisch uitvoerbaar binnen het gestelde budget.

Differentiatie in beeldkwaliteit zorgt ervoor dat de bezoeker bij binnenkomst verwelkomd wordt door entrees met rijk bloeiende beplanting en een verzorgde en herkenbare hoofdontsluiting. Datzelfde geldt ook voor de centrumgebieden, waar de nadruk ligt op kwaliteit en netheid. Het resultaat zijn aantrekkelijke en duidelijke centra en ontsluiting, die ervoor zorgen dat inwoners en bezoekers de openbare ruimte hoog waarderen. De openbare ruimtes in woonwijken en nabij maatschappelijk voorzieningen zijn ingericht om een praktisch groenbeheer mogelijk te maken.

De openbare ruimte wordt hier op een goed niveau onderhouden. Kenmerkend zijn de grote groenvakken met goed gesloten beplanting en de ruime grasvelden, die regelmatig gebruikt worden om te spelen. De openbare ruimte heeft hierdoor een functionele en verzorgde uitstraling. Aan de industrieterreinen en buitenranden is niveau C toegekend. De inrichting en het beheer van de groenvoorzieningen is hier sober maar praktisch. De beplanting heeft een natuurlijke uitstraling en sluit daardoor goed aan op het buitengebied.

In de praktijk heeft deze differentiatie een klein nuanceverschil voor de beheergroepen zwerfvuilbeheersing, gazons en bermen. Zwerfafvalbeheersing wordt langs hoofdontsluitingen en bij entrees op kwaliteitsniveau B uitgevoerd omdat de afvaldruk relatief laag is.

***Keuze 4.4.2 Bomenbeleid:** Duurzaam*

Op basis van de in bijlage VII genoemde criteria worden niet alleen waardevolle particuliere bomen aangewezen, maar wordt tevens het gemeentelijk bomenbestand beoordeeld aan de hand van de criteria. Hiermee worden dan ook de waardevolle (beeldbepalende) gemeentelijke bomen in beeld gebracht. Als herziening van de waardevolle bomenlijst heeft plaatsgevonden en daarmee zowel particuliere als gemeentelijke bomen zijn benoemd, wordt deze lijst ondergebracht in de APV van de gemeente Dronten en geldt voor al deze bomen (net als voor de bomen op de huidige lijst) dat ze kapvergunningplichtig zijn geworden. Concreet houdt dit in dat dan ook voor een klein deel van de gemeentelijke bomen weer een kapvergunning moet worden aangevraagd en dat het voor een ieder weer mogelijk is om bezwaar in te dienen bij een verleende kapvergunning voor deze bomen. Tevens zorgt deze werkwijze ervoor dat, indien gewenst of noodzakelijk, door het team Beheer Groentechniek er een mogelijkheid is om een kapmelding van een waardevolle gemeentelijke boom of bomen af te wijzen en de kap tegen te houden.

In de gekozen duurzame beleidsrichting staat de term duurzaam voor “langdurig”. Bij aanplant van bomen wordt voornamelijk gekeken of de groeiplaats toereikend is, zodat de boom in principe zijn volwassen leeftijd moet kunnen bereiken. Daarnaast dient het

onderhoud aan de bomen op een voorspelbare, cyclische, realistische en economisch haalbare wijze te kunnen worden uitgevoerd.

Er is uiteindelijk gekozen voor een duurzaam bomenbeleid. Dit is feitelijk een combinatie van kwalitatief en kwantitatief bomenbeleid, waarbij de nadruk ligt op een aan de standplaats gerelateerd bomenbestand. Bij een duurzaam bomenbeleid wordt geaccepteerd dat een perfect onderhouden bomenbestand financieel niet reëel is, maar dat verantwoord basisonderhoud van bomen onontbeerlijk is om bomen duurzaam oud te laten worden. Dit past goed in de visie en het financiële plaatje van de gemeente Dronten. Voordelen van deze wijze van bomenbeleid zijn dat er altijd voldoende budget is om het bomenbeheer uit te voeren en dat grote problemen en overlastsituaties zoveel mogelijk worden voorkomen.

Keuze 4.4.3 Bosbeleid: een gradiënt van parkbos naar natuurlijk bos

De gemeente Dronten wil in haar dorpsbossen ruimte bieden voor zowel de mens als de natuur. In bijlage IV is een kaart opgenomen met de bossen in de gemeente Dronten. In bepaalde mate gaan recreatie en natuurontwikkeling prima samen, maar beide functies kunnen elkaar ook in de weg zitten. Bossen zonder paden en voorzieningen zijn minder aantrekkelijk voor recreanten, maar bossen met veel recreanten kunnen overlast veroorzaken bij verschillende soorten flora en fauna.

Daarom kiest de gemeente voor een zonering in haar bossen. Hierbij ligt in het bosdeel nabij de woningen de nadruk vooral op recreatie. De inrichting en het beheer zijn zodanig afgestemd dat ze deze functie ondersteunen. De natuurwaarden zijn hier ondergeschikt. Vanuit de bebouwing van kern naar het buitengebied wordt de inrichting en het beheer van het bos steeds natuurlijker. Zo ontstaat een gradiënt waarin mens en natuur beiden hun plek krijgen in het bos.

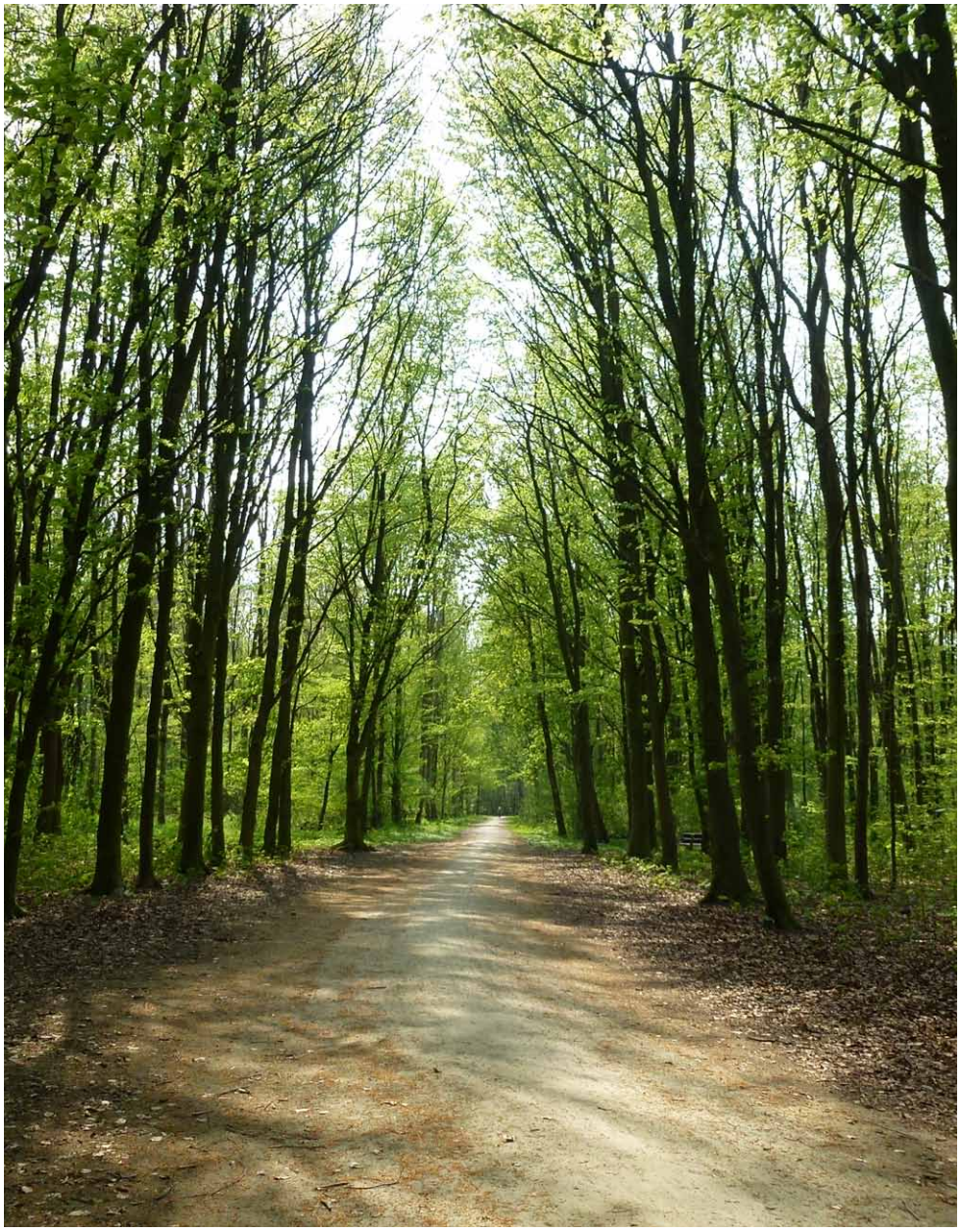

Bijlage II Wijken in de gemeente Dronten

De kernen in de gemeente Dronten zijn gegroeid in een vrij regelmatig verloop van uitbreidingen als schil rond de centra. Alle trends in de Nederlandse stedenbouw zijn in het kaartbeeld duidelijk afleesbaar in wijkopzet en bouwstructuren, met als belangrijkste kenmerken:

Swifterbant

1963-1980	Veel en ruim opgezette groenvlakken (Oude dorp)
1980-1990	Mengen sociale woningbouw en koopwoningen/vrije kavels (Spelwijk en Kampwijk)
1990-1995	Achtertuinen grenzend aan het groen (Kampbuurt)
1990-2000	Achtertuinen grenzend aan het groen (Bloemenwijk)
Vanaf 2005	Voorkanten gericht op groen en straat (Bloemenzoom)

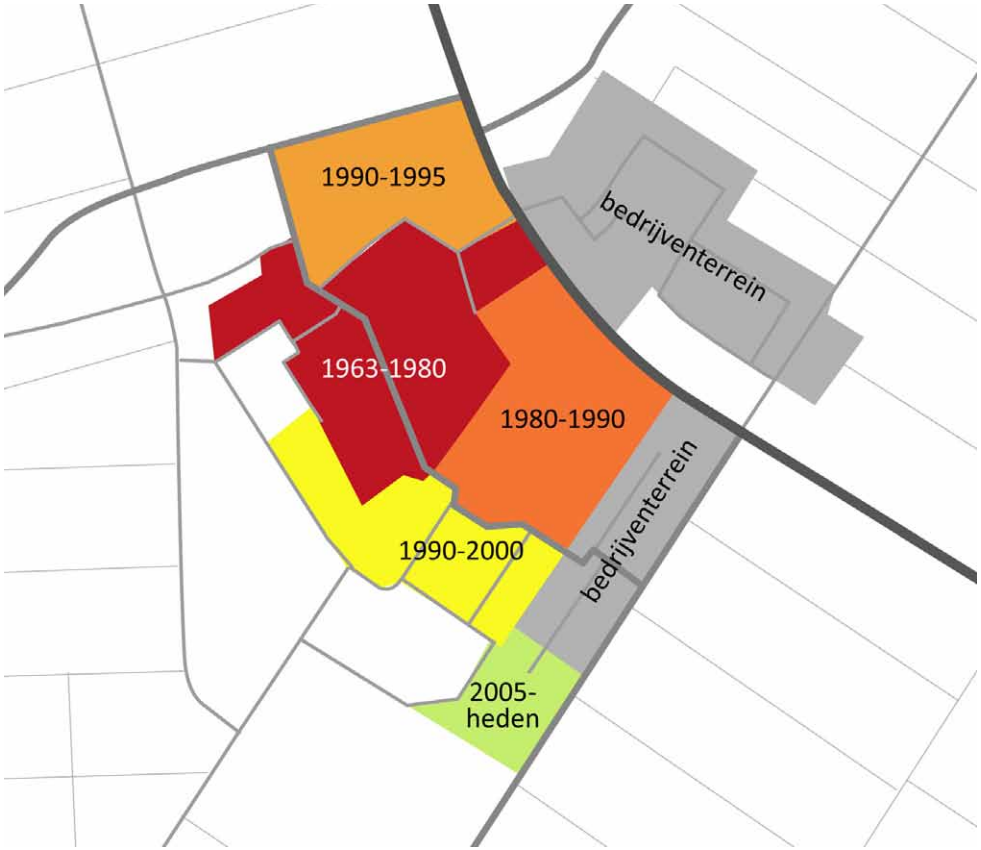

Biddinghuizen

1963-1980	Veel en ruim opgezette groenvlakken (Oude dorp)
1980-1990	Mengen sociale woningbouw en koopwoningen/vrije kavels (De Baan)
1990-2000	Achtertuinen grenzend aan het groen (Bremerpark)
2000-2010	Voorkanten gericht op groen en straat (De Kaai)
Vanaf 2010	Voorkanten gericht op groen en straat (De Graafschap)

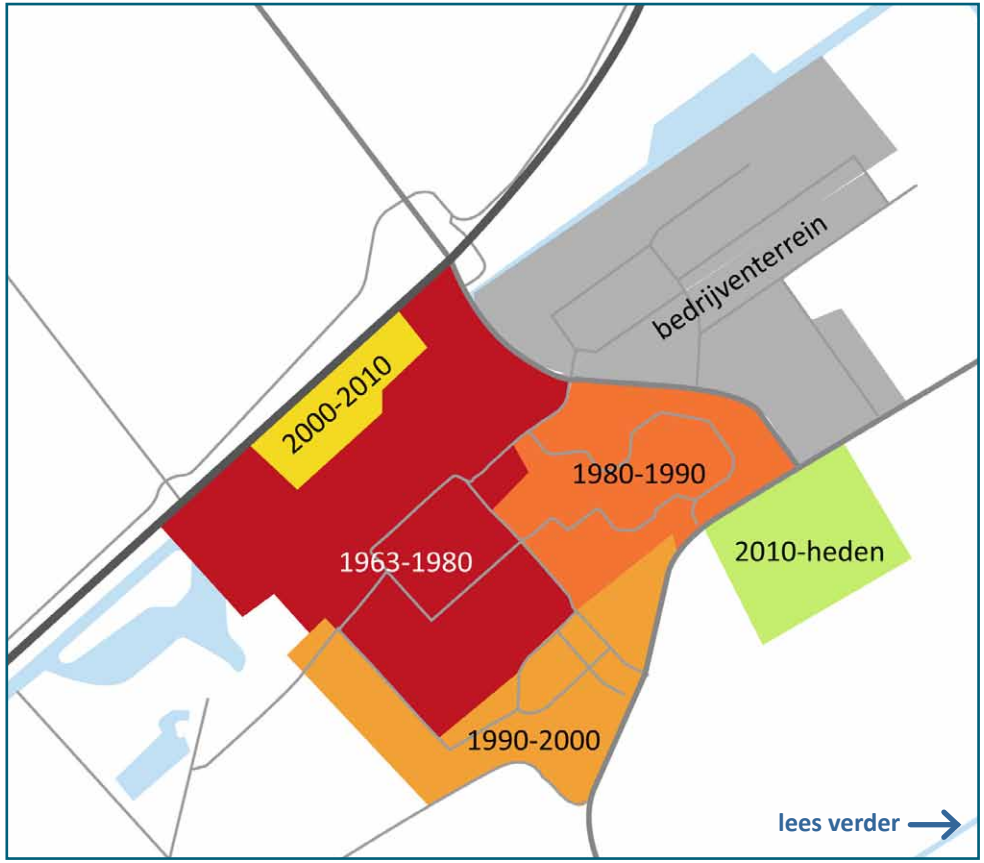

Dronten

1962-1970	Veel en ruim opgezette groenvlakken (rond centrum)
1973	Wonen in het bos (De Ketting)
1974	Parkeren buiten de wijk (De Boeg, Oeverloperwijk)
1977	Woonerven (De Fazant)
1980	Bungalows (Bungalowpark)
1980-1990	Mengen sociale woningbouw / vrije kavels (Dronten-zuid)
1990-1995	Achtertuinen grenzend aan groen (De Landmaten)
vanaf 1996	Voorkanten gericht op groen en straat (Dronten-west)

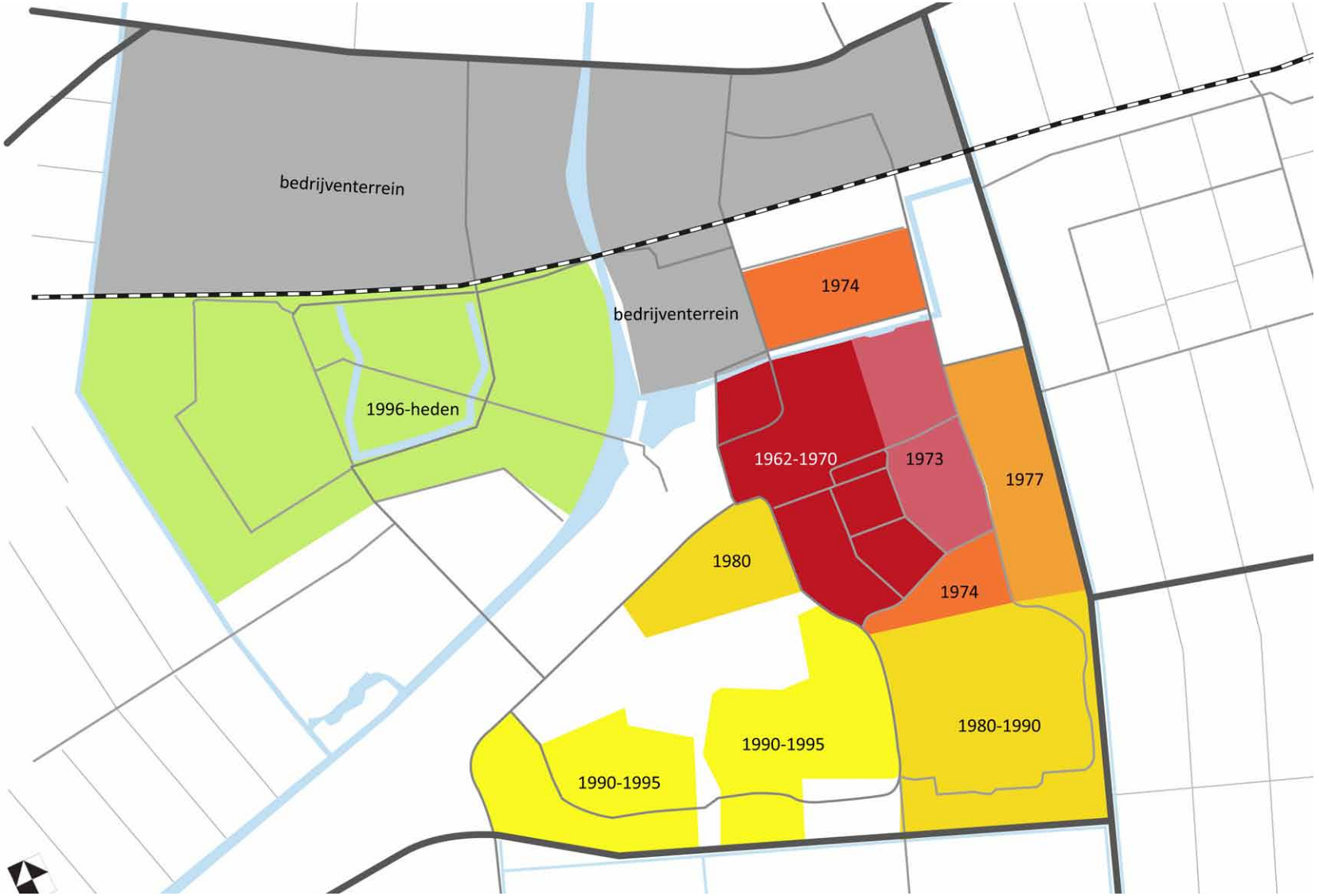

Bijlage III Inbreidings- en herinrichtingslocaties

Dronten

Naam	Ligging inbreidingslocatie	Relatie locatie tot groenstructuur	Aandachtspunten voor openbaar groen
De Wissel	Bosstrook ten noorden van wijk De Fazant	Maakt deel uit van de hoofdgroenstructuur	Bij inbreiding zorgen voor een minimale bosstrook van 30 meter grenzend aan De Wissel.
Beukenbosje	De hoek De West - Copernicuslaan	Maakt deel uit van de hoofdgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied ervoor zorgen dat de twee bomenrijen gehandhaafd blijven.
De Ark/Regenboog	Gebied tussen de Lijzijde, De Oost en De Ketting	Maakt deel uit van de wijkgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied zorgen voor een groene zone van minimaal 20 meter breedte langs de Lijzijde.
Flevomanege	Gebied in de bocht van De Zuid	Grenst aan de hoofdgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied zorgen voor een groene zone langs De Zuid.
Tuincentrum De Boeg	Gebied in de hoek De Boeg – De Zuid	Grenst aan de hoofdgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied zorgen voor een groene zone langs De Zuid en langs het fietspad.
Garage Dijkstra	Gebied in de hoek Baskenstraat – De Zuid	Ligt in de wijkgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied zorgen voor een groene zone langs De Zuid.

Biddinghuizen

Naam	Ligging inbreidingslocatie	Relatie locatie tot groenstructuur	Aandachtspunten voor openbaar groen
Wingerdpark	Gebied gelegen aan de Kopakker	Ligt in de wijkgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied rekening houden met de aanwezige groenstructuur.
Sportlaan	Gebied gelegen aan de Sportlaan	Ligt in de hoofdgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied zorgen voor een groene zone langs de Sportlaan.
Koolzaadhof	Gebied gelegen aan de Koolzaadhof	Ligt in de wijkgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied rekening houden met de aanwezige groenstructuur.

Swifterbant

Naam	Ligging inbreidingslocatie	Relatie locatie tot groenstructuur	Aandachtspunten voor openbaar groen
Multifunctioneel Centrum	Centrumgebied	Ligt aan de hoofdgroenstructuur	Bij ontwikkeling gebied ervoor zorgen dat een goede groenstructuur wordt gemaakt bij de entree van Swifterbant.

Bijlage IV Overzichtskaarten bosgebieden

Naarmate de bospercelen verder verwijderd liggen van de woonwijken wordt het beheer geëxtensiveerd, waarbij het beheer minder gericht is op beeldkwaliteit en meer gericht is op natuurbeleving en –kwaliteit.

Bijlage V Natuurvriendelijk ingerichte gebieden

Op de kaarten in deze bijlage is de bestaande en te ontwikkelen ecologische structuur van de kernen Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant waargegeven. Deze structuur kan in twee typen worden verdeeld: watergebonden en droge natuur.

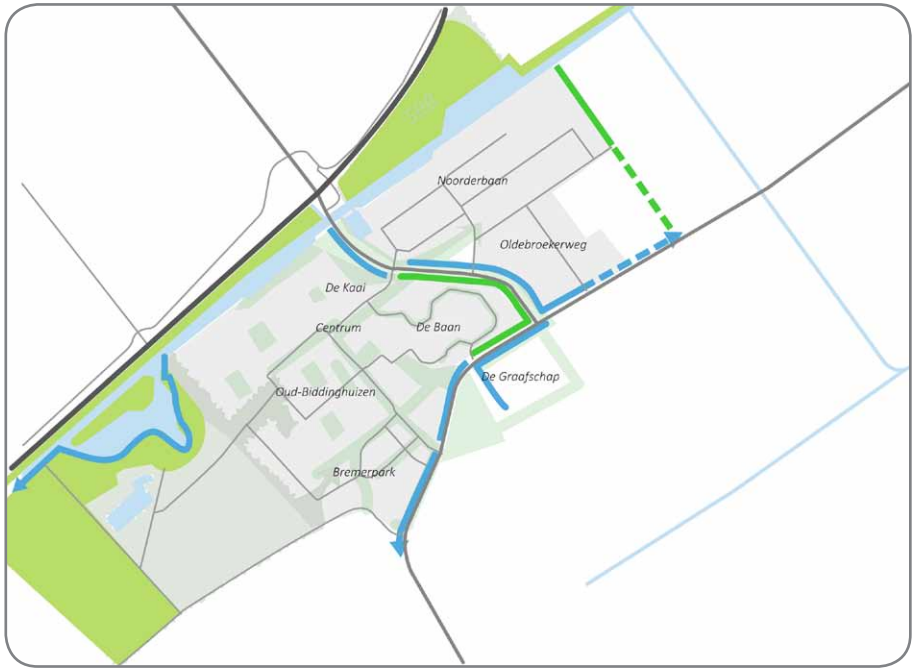

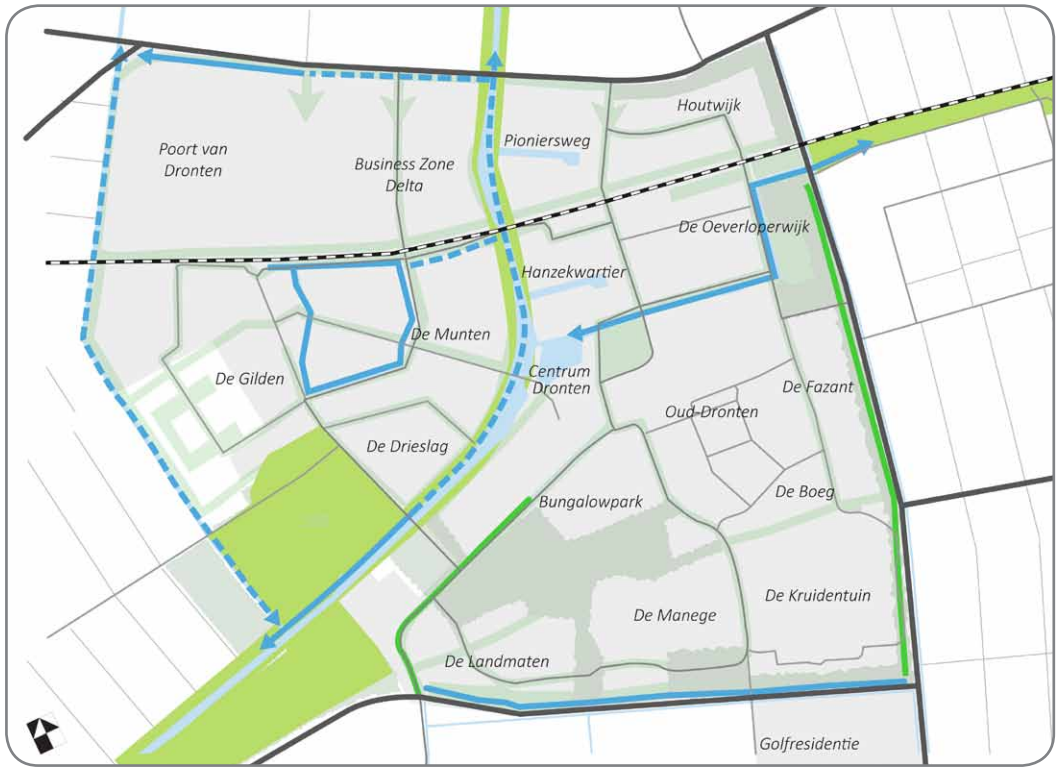

Bijlage VI Kwaliteitsniveaus beheer en onderhoud

	Centra	*Hoofdontsluiting en entrees*	*Maatschappelijke voorzieningen*	*Woonwijken*	*Industrieterreinen*	*Buitenranden*
ZWERFAFVALBEHEERSING BEBOUWDE KOM						
BEPLANTING						
heesters en botanische rozen	A	B	B	B	C	C
bodembedekkende heesters	A	B	B	B	C	C
hagen	A	B	B	B	C	C
perkrozen	A	B	B	B	C	C
vaste planten	A	B	B	B	C	C
wisselperken	A	B	B	B	C	C
plantschalen en bloembakken	A	B	B	B	C	C
GRAS						
gazon	A	B	B	B	C	C
bermen	A	B	B	B	C	C
BLAD EN NATUURLIJK VUILBEHEERSING						
BEPLANTING						
heesters en botanische rozen	A	B	B	B	C	C
bodembedekkende heesters	A	B	B	B	C	C
hagen	A	B	B	B	C	C
perkrozen	A	B	B	B	C	C
vaste planten	A	B	B	B	C	C
wisselperken	A	B	B	B	C	C
plantschalen en bloembakken	A	B	B	B	C	C
GRAS						
gazon	A	B	B	B	C	C
bermen	A	B	B	B	C	C
BOOM IN VERHARDING						
BOOMIN Onkruidbeheersing boomspiegel, chemischvrij	A	B	B	B	B	C
BOMEN IN GAZON						
BOMBijmaaien	C	C	C	C	C	C
BOMEN IN BERM						
Bijmaaien	C	C	C	C	C	C
ALGEMEEN ONDERHOUD BOMEN						
Controleren/vervangen boomband, boompaal	C	C	C	C	C	C
verwijderen stam- en wortelopschot	C	C	C	C	C	C
HEESTERS EN BOTANISCHE ROZEN						
Onkruidbeheersing chemischvrij	A	B	B	B	B	C
Terugzetten sierheesters	A	B	B	B	C	C
Snoeien heesters	A	B	B	B	C	C
Randen snoeien	A	B	B	B	C	C
BODEMBEDEKKENDE HEESTERS						
Onkruidbeheersing chemischvrij	A	B	B	B	B	C
Knippen	A	B	B	B	C	C
Randen snoeien	A	B	B	B	C	C

	Centra	*Hoofdontsluiting en entrees*	*Maatschappelijke voorzieningen*	*Woonwijken*	*Industrieterreinen*	*Buitenranden*
VASTE PLANTEN						
Onkruidbeheersing chemischvrij	A	B	B	B	B	C
Maaien	A	B	B	B	C	C
Randen snoeien	A	B	B	B	C	C
PLANTENSCHALEN EN BLOEMBAKKEN						
Onkruidbeheersing chemischvrij	A	B	B	B	B	C
Planten kruidachtige gewassen	A	B	B	B	C	C
Verwijderen uitgeloeide bloemen	A	B	B	B	C	C
Verwijderen kruidachtige gewassen	A	B	B	B	C	C
Bemesten (molmmest, incl. inspitten)	A	B	B	B	C	C
Watergeven	A	B	B	B	C	C
WISSELPERKEN						
Onkruidbeheersing chemischvrij	A	B	B	B	B	C
Aanplanten seizoensbeplanting	A	B	B	B	C	C
Verwijderen uitgebloeide bloemen	A	B	B	B	C	C
Verwijderen seizoensbeplanting	A	B	B	B	C	C
Bemesten (molmmest incl inspitten)	A	B	B	B	C	C
Watergeven	A	B	B	B	C	C
PERKROZEN						
Onkruidbeheersing chemischvrij	A	B	B	B	B	C
Afzetten tot 20 cm	A	B	B	B	C	C
Bemesten (molmmest)	A	B	B	B	C	C
HAGEN						
Onkruidbeheersing haagvoet, chemischvrij	A	B	B	B	B	C
Knippen haag	A	B	B	B	C	C
GAZONS						
Maaien gazons	C	C	C	C	C	C
Maaien bloembollen, incl afvoeren	C	C	C	C	C	C
Maaien overgroeiingen	C	C	C	C	C	C
Bijmaaien obstakels	C	C	C	C	C	C
Bemesten bloembollen	C	C	C	C	C	C
Afsteken graskanten hard	C	C	C	C	C	C
Slepen molshopen	C	C	C	C	C	C
BERMEN						
Maaien berm	C	C	C	C	C	C
Bijmaaien obstakels	C	C	C	C	C	C

Bijlage VII Criteria lijst waardevolle bomen

Bij de totstandkoming van de onderstaande criteria is gekeken of de op te nemen veldkenmerken representatief zijn voor het bijbehorende criterium en of deze voor iedereen begrijpelijk en controleerbaar zijn. De criteria zijn zoveel mogelijk meetbaar gemaakt zodat elke boomdeskundige op eenzelfde oordeel uit zou moeten kunnen komen. Per criterium is een uitleg en motivering gegeven. Bomen met een score van **11 punten of meer** komen in aanmerking voor de waardevolle bomenlijst.

LEVENSVERWACHTING

Alleen bomen met een goede levensverwachting dienen beschermd te worden middels de gemeentelijke lijst. De levensverwachting van de boom is afhankelijk van de actuele conditie, de algehele vitaliteit en de standplaatsfactoren van een boom. De inschatting van de levensverwachting vereist vakmanschap en kennis. Om de beoordeling eenvoudig te houden wordt enkel aangegeven of de levensverwachting van een boom meer of minder dan 10 jaar betreft. Omdat de lijst periodiek gemuteerd wordt volstaat dit. Mocht de levensverwachting minder dan 10 jaar zijn dan wordt de boom niet opgenomen.

Levensverwachting	Punten
< 10 jaar	Boom niet opnemen
> 10 jaar	Boom wel opnemen

BOOMSOORT

In het veld zal de wetenschappelijke naam van de betreffende boom worden geregistreerd. Daarbij worden in ieder geval de familienaam en de soortnaam opgenomen. Indien mogelijk wordt ook de cultivar geregistreerd. Daarbij zijn per boomsoort de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Duurzame soorten

Duurzame boomsoorten (als gewone beuk, eik, paardenkastanje en linde) krijgen een hogere waardering dan niet duurzame boomsoorten (als populier, wilg, berk, sierkers).

Een duurzame boomsoort is herkenbaar aan zijn lange levensduur. Het zijn soorten die traag groeien en daardoor pas over een lange termijn hun uiteindelijke, vaak karakteristieke habitus krijgen. Doordat de bomen zo'n lange levensduur hebben zijn ze bepalend voor het beeld omdat ze al generaties lang in het straatbeeld aanwezig zijn.

Duurzaamheid	Punten
Snelgroeiend/niet duurzaam	0
Normaal	1
Traag groeiend/duurzaam	2

Boomgrootte

Bomen die vanwege hun grote afmetingen uit kunnen groeien tot monumentale bomen worden hoger beoordeeld dan kleinere bomen. Voor dit aspect worden 0 (3e grootte), 1 (normaal groeiende soort 2e grootte) of 2 punten (1e grootte) toegekend.

Boomgrootte	Punten
3e grootte	0
2e grootte	1
1e grootte	2

Inheemse soorten

Toepassing van in Nederland inheemse soorten (zoals gewone es en gewone esdoorn) verdient de voorkeur boven exoten (zoals Japanse kers en Amerikaanse eik) vanwege hun bijdrage aan de landschappelijke identiteit en aan de ecologische waarden. Hiervoor is de Nederlandse dendrologie als uitgangspunt gebruikt.

Herkomst	Punten
Uitheems	0
Inheems	1

Dendrologische waarde

Soorten die in Nederland zeer beperkt aanwezig zijn hebben vanwege hun zeldzaamheid een extra betekenis. De aanduiding van zeldzaamheid in de Nederlandse Dendrologie is hiervoor bepalend.

Dendrologische waarde	Punten
Zeer algemeen	0
Algemeen	1
Zeldzaam	2
Zeer zeldzaam	3

Onderstaand is een lijst met algemeen voorkomende boomsoorten en cultivars toegevoegd waarvoor is aangegeven welke punten worden toegekend aan de betreffende soort. Voor andere soorten dient een inschatting van de waardering van de soort gemaakt te worden.

lees verder

LEEFTIJD

Leeftijd is een duidelijk en helder criterium. Het waarderen van bomen op hun leeftijd ondersteund de volgende omgevingswaarden:

- De relatie van de boom met de omgeving. Hoe ouder de boom is, hoe meer de boom een markeringspunt van een bepaalde plek wordt.
- De verschijningsvorm. Meestal geldt hoe ouder, hoe hoger, dikker en karakteristieker de boom is.

De leeftijd van een boom wil niet altijd zeggen dat een boom karakteristieker of waardevoller is. Door een beperkte groeiruimte of een bepaalde groeivorm (bijvoorbeeld een leivorm) heeft de leeftijd een mindere invloed op de verschijningsvorm. Om de methodiek in het veld werkbaar te maken is gekozen voor klassen van 10 jaar, waarbij de oudste bomen de meeste punten krijgen toegekend.

Leeftijd	Punten
0-20 jaar oud	0
20-40 jaar oud	2
40-60 jaar oud	4
> 60 jaar oud	6

BOOM EN BETEKENIS

Sommige bomen worden op een bepaalde plek gezet als markering van een speciale gebeurtenis. Dit kunnen bijvoorbeeld gedenkbomen zijn of bomen die zijn geplant zijn vanuit een feestelijke gelegenheid (boomfeestdag)

Cultuurhistorie	Punten
De boom is geen markering van een speciale gebeurtenis	0
De boom is een gedenkboom en heeft speciale betekenis	4

ECOLOGIE

In principe vertegenwoordigt elke boom in de stad een ecologische waarde. Een boom is van zichzelf natuurlijk een ecologisch systeem maar kan ook een rol spelen voor andere organismen. De ecologische waarde van een boom is op veel manieren te bepalen. Er is voor gekozen de bomen te beoordelen op visueel waarneembare kenmerken als holtes, nesten etc. welke bij en inspectie zichtbaar zijn. Soms staan bomen in gebieden waar zij duidelijk bijdragen aan de totale ecologische waarde (zoals parken en groenstroken) maar waar de individuele boom geen zichtbare ecologische functie vertegenwoordigd. Dan is sprake van ecologische potentie.

Ecologische waarde	Punten
De boom heeft geen duidelijk ecologische functie of potentie	0
De boom heeft een duidelijke ecologische potentie	2
De boom heeft een duidelijke ecologische functie	4

PLANTVERBAND (alleen voor gemeentelijke bomen)

bomen zijn vooral waardevol als ze als solitair of groep in de openbare ruimte staan, waardoor ze duidelijk herkenbaar zijn. Tevens zijn deze bomen vaak van veel zijden zichtbaar en benaderbaar.

Plantverband (gemeentelijke bomen)	Punten
Boom staat in laanverband	0
Boom staat in groepsverband	2
Boom staat solitair	4

ZICHTBAARHEID (alleen voor particuliere bomen)

Het behoud van waardevolle bomen is gericht op een instandhouding van bomen die een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de openbare ruimte; bomen die niet vanuit de openbare ruimte zichtbaar zijn dragen niet of beperkt bij aan deze kwaliteit;.bomen die van alle zijden zichtbaar zijn vanuit de openbaar toegankelijke ruimte dragen veel bij aan deze kwaliteit.

Zichtbaarheid (particuliere bomen)	Punten
Niet zichtbaar vanuit openbaar toegankelijk gebied	0
Gedeeltelijk zichtbaar vanuit openbaar toegankelijk gebied (straat)	2
Vanaf alle zijden zichtbaar vanuit openbaar toegankelijk gebied	4

Voor sortimentslijst en bijbehorende punten zie bomenbeleidsplan

Bijlage VIII Boomsoorten in de gemeente Dronten

Geslachten per dorpskern exclusief buitengebied.

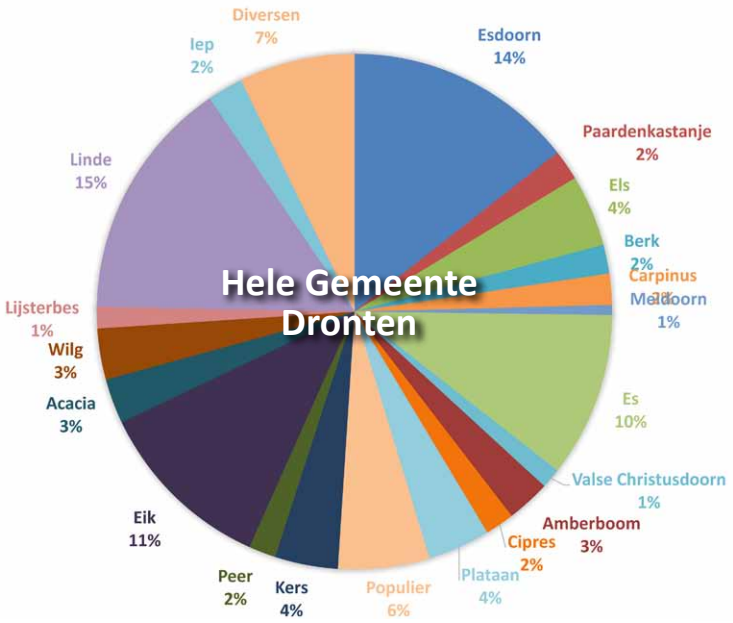

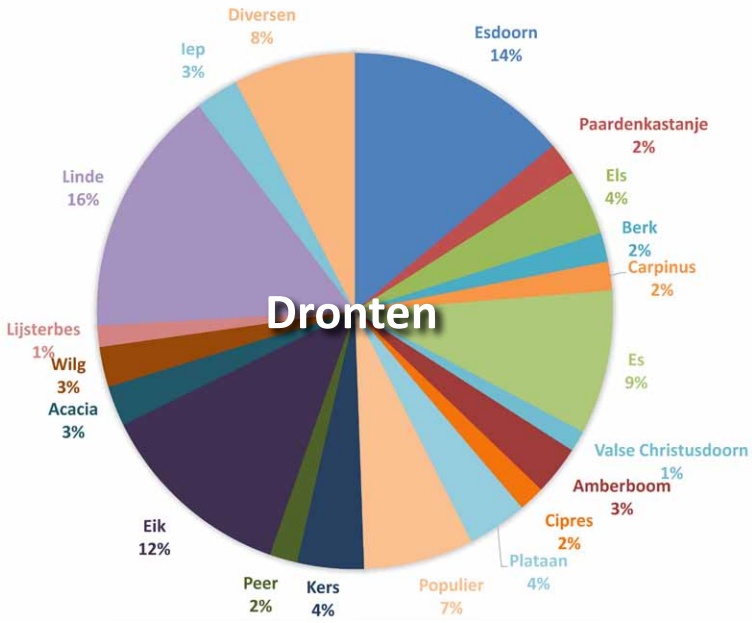

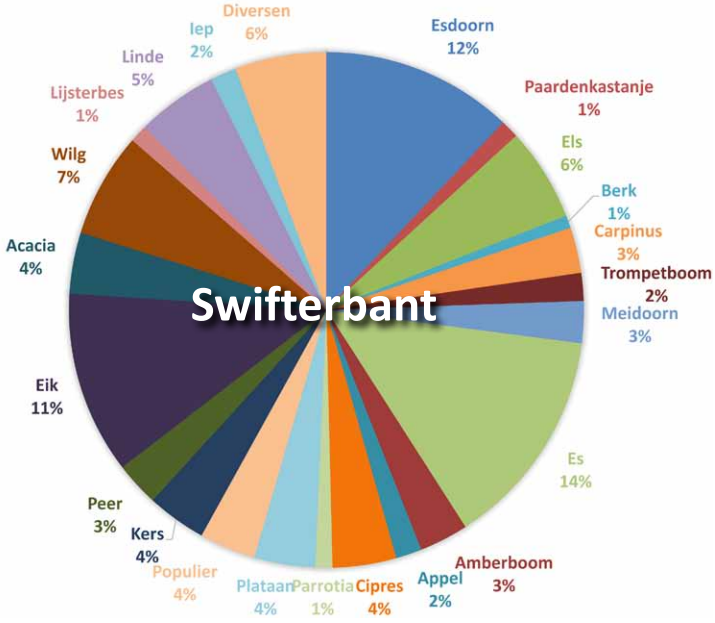

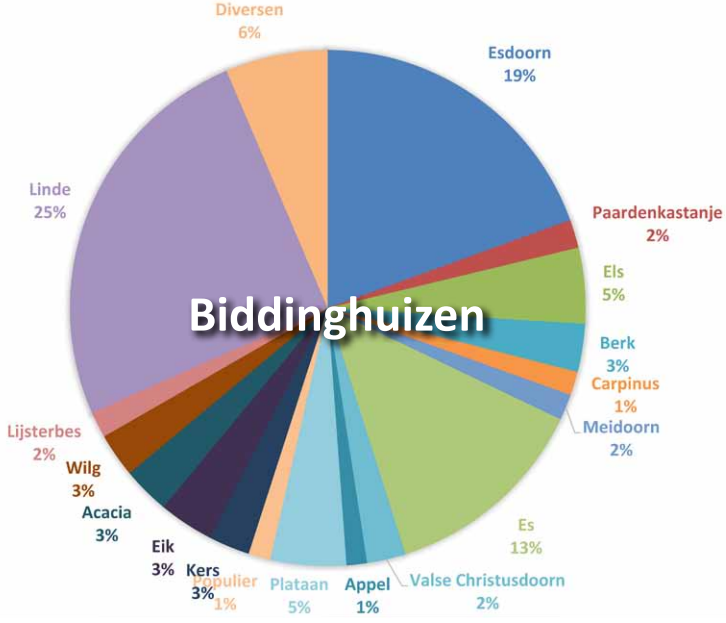

Toelichting op soorten en cultivars:

Biddinghuizen

Het geslacht Esdoorn bestaat uit de soorten Acer Campestre (3%) Acer platanoides (7,2%), Acer pseudoplatanus (7,8%) en overige soorten (0,8% van het totaal).

Het geslacht Es bestaat uit de soorten Fraxinus Excelsior (11,7%) en overige soorten (0,9% van het totaal).

Het geslacht Eik bestaat uit de soorten Quercus Cerris (2,4%), Quercus Robur (1,5%) en overige soorten (0,1% van het totaal).

Het geslacht Linde bestaat uit de soorten Tilia Cordata (9,2%), Tilia Europaea (6,2%), Tilia Platyphyllos (2,4%) en Tilia Vulgaris (6,3% van het totaal)

Wat betreft de cultivars komen alleen de Fraxinus Excelsior 'Altena' (7,4%), de Tilia Cordata 'Erecta'(5,6%), Tilia Europaea (5,7%) en de Tilia Vulgaris (6,3%) boven de 5% uit.

Dronten

Het geslacht Esdoorn bestaat uit de soorten Acer Campestre (3,2%) Acer platanoides (6,1%), Acer pseudoplatanus (3,0%) en overige soorten (1,6% van het totaal).

Het geslacht Es bestaat uit de soorten Fraxinus Excelsior (6,9%) en overige soorten (2,2% van het totaal).

Het geslacht Eik bestaat uit de soorten Quercus Cerris (3,1%), Quercus Robur (8,8%) en overige soorten (0,4% van het totaal).

Het geslacht Linde bestaat uit de soorten Tilia Cordata (6,8%), Tilia Europaea (3,2%), Tilia Platyphyllos (2,1%), Tilia Vulgaris (2,2%) en overige soorten (1,0% van het totaal).

Wat betreft de cultivars komt alleen de Quercus Robur (7,4%) boven de 5% uit.

Swifterbant

Het geslacht Esdoorn bestaat uit de soorten Acer Campestre (5,3%) Acer platanoides (2,9%), Acer pseudoplatanus (2,9%) en overige soorten (1,1% van het totaal).

Het geslacht Es bestaat uit de soorten Fraxinus Excelsior (12,6%) en overige soorten (1,4% van het totaal).

Het geslacht Eik bestaat uit de soorten Quercus Cerris (1,3%), Quercus Robur (9,1%) en Quercus Palustris (0,8% van het totaal).

Het geslacht Linde bestaat uit de soorten Tilia Cordata (1,0%), Tilia Europaea (2,8%) en Tilia Vulgaris (1,1% van het totaal)

Wat betreft de cultivars komt alleen de Quercus Robur (7,4%) boven de 5% uit.

Bijlage IX Groenstructuurkaarten

Dronten

Swifterbant

Biddinghuizen

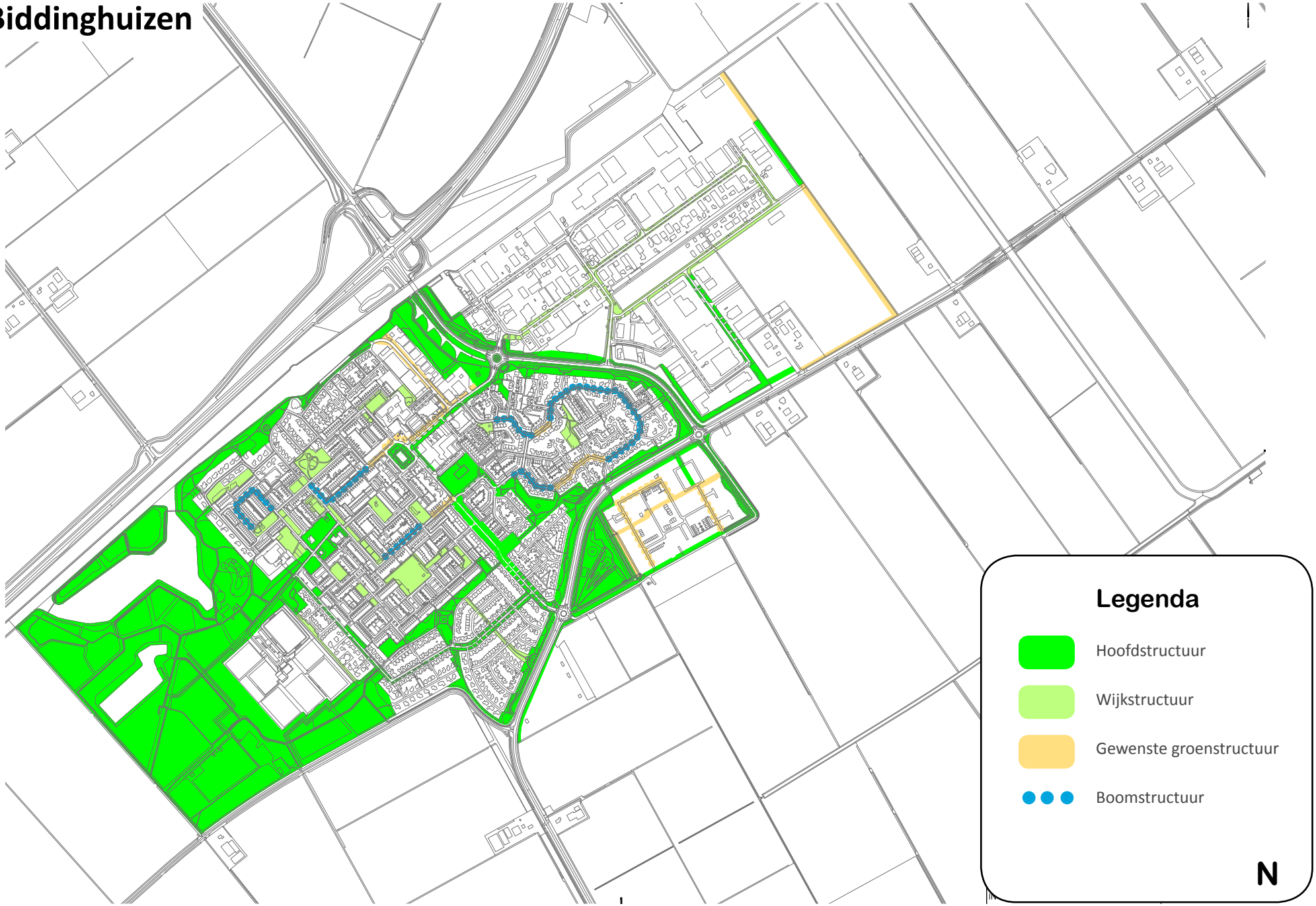

Bijlage X Begrippenlijst

Biotoop: natuurlijke omgeving waarin een plant of dier kan leven en zich kan voortplanten.

Boomspiegel: Ruimte rondom de voet van de boomstam.

Bomen van 1ste 2de en 3de grootte: Van de eerste grootte zijn bomen groter dan 15 meter in volgroeide staat. Van de tweede grootte zijn bomen met een hoogte van 10 – 15 meter in volgroeide staat. Van de derde grootte zijn bomen van 6 – 10 meter in volgroeide staat.

CROW: een non-profit kennispartner voor (decentrale) overheden, aannemers en adviesbureaus. Het CROW beheert en publiceert de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte.

Doelsoort: een biologische soort, waarmee enerzijds de werking van een maatregel getoetst kan worden en anderzijds bepaalt een doelsoort de te nemen maatregel.

Geïndexeerd: we zeggen van een grootheid dat deze geïndexeerd is als de waarde regelmatig wordt aangepast aan de waarde van een andere grootheid.

Gradiënt: geleidelijke overgang van het ene naar het andere gebied.

Groenstructuur: de ruimtelijke en functionele samenhang van groenvoorzieningen en bomen met elkaar en de omgeving.

Identiteit: wat eigen is aan- of wat hoort bij een plek.

Intrinsieke waarde voor de natuur: waarde voor de natuur zelf.

Levensloopbestendig: Het bouwen van woonwijken (woningen, maar ook zeker de openbare ruimte) zodat mensen er gedurende verschillende fasen van hun leven in kunnen (blijven) wonen.

Missie: hiermee geeft de gemeente Dronten in algemene zin aan welke normen en waarden zij nastreeft als het gaat om het openbaar groen en waar de organisatie voor staat.

Operationeel: uitvoeringsgerichte plannen voor de korte termijn (1-5 jaar)

Participatiemaatschappij: een samenleving waarin de mensen meer verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven en omgeving.

Strategisch: een vooropgezet plan op hoofdlijnen voor de lange termijn (minimaal 10 jaar).

Tactisch: beleidsplannen gericht op de middellange termijn (5 jaar).

Vestigingsklimaat: het geheel aan factoren die bepaalt hoe aantrekkelijk het is om een vestiging te openen in een bepaald gebied.

Visie: een inspirerend beeld van de toekomst van in dit geval het openbaar groen. Het geeft de stip op de horizon aan waar de gemeente Dronten met het groen naartoe wil.

Wadi: Voorziening voor de infiltratie van regenwater. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren. Meestal is een wadi beplant met gras of biezen.

gemeente
dronten
BTL
Advies